

Llibres i estels

**Un Sant Jordi amb color
independentista**

Crítics literaris, una mirada
sobre aquest Sant Jordi

Entrevistes
amb dotze escriptors

Trenta-sis cares literàries
d'aquest Sant Jordi

Trenta-una traducció
per a aquest Sant Jordi

COSMIC

Jaume de Laiguana

Exposició fotogràfica Palau Robert
Retrospectiva 1997-2012 01.03.2013
26.05.2013

Generalitat
de Catalunya

VilaWeb^W

Partal, Maresma i Associats
C. Ferlandina, 43
08001 Barcelona
Tel. 93 442 64 39

Editora

Assumpció Maresma

Director

Vicent Partal

Director innovació,
estratègia i tecnologia
Pep Buades

Caps de redacció

Josep Casulleras
Roger Cassany

Cap d'edició

Jordi Badia

Redacció

Pere Cardús
Jordi Carreño
Martí Crespo
Montse Serra
Bel Zaballa

Opinió

Marta Rojals
Andreu Barnils
Joan-Lluís Lluís
Xavier Montanyà

Màrqueting i publicitat

Jaume Prenafeta

Tecnologia

Francesc Pascual

Maquetació i disseny

Jordi Juan

Fotografia

Europa Press / ACN

Administració

Sandra Vilalta

Editorial

Vicent Partal Llibres ...i més

Res del que passa aquest any 2013 no és normal. El debat sobre el futur del país ho impregna tot i, com era previsible, també impregna la diada de Sant Jordi. Aquest any, per això, molts dels llibres que s'hi vendran hi tenen a veure.

Però són molts, molts més, els llibres que mereixen la nostra atenció. I per això la revista de VilaWeb ha volgut fer aquest especial dedicat a Sant Jordi on us oferim no sols una llista dels llibres més atractius o que criden més l'atenció, sinó també les opinions d'un bon grapat de crítics i entrevistes en profunditat amb uns quants autors dels quals segurament parlaran molt els lectors i periodistes.

Sant Jordi, als Països Catalans, és una de les celebracions cíviques més impressionants. És un aparador únic de la nostra cultura, que ensenya el millor de nosaltres. No som tan bons com un Sant Jordi aparenta, però el que ensenya Sant Jordi ens fa sentir-nos millor.

Així que gaudiu del dia. Eixiu als carrers i les places plens de llibres i compreu-los i regaleu-los. Que siga aquest un antídoto també contra els problemes que tenim i un estímul perquè les esperances que compartim acaben sent realitat, si pot ser abans del Sant Jordi vinent.

Sumari

6 **Un Sant Jordi amb color independentista**

8 **36 cares literàries d'aquest Sant Jordi**

12 **Trenta-una traducció per a aquest Sant Jordi**

14 **Crítics literaris, una mirada sobre aquest Sant Jordi**

Entrevistes

20 Octavi Monsonís

22 Francesc Parcerisas

24 Enric Casasses

26 Joan-Pere Viladecans

28 Màrius Serra

30 Josep M. Fonalleras

32 Martí Domínguez

34 Albert Forns

36 Lluís Foix

38 Josep M. Espinàs

40 Tomàs Llopis

42 Mercè Ibarz

44 **Les notícies del mes: Març**

Un Sant Jordi amb color independentista

Us oferim una relació de novetats vinculades al moment que viu el país: el dret de decidir, l'assoliment de la independència, la commemoració del 1714... i la reflexió d'alguns editors

Sens dubte, els llibres que tracten del procés cap a la independència, d'un futur país amb una manera de fer i de ser al marge de l'estat espanyol, de l'anàlisi del camí que ha de seguir aquest procés, del passat per entendre el present que implica la commemoració del 1714... és un dels àmbits que marcarà amb un accent més clar aquest Sant Jordi. Tant pel volum d'obra publicada (us oferim una quarantena de títols), com per l'interès que ha suscitat. Per analitzar el fenomen editorial, n'hem parlat amb uns quants editors.

Jordi Farré, responsable d'Angle editorial, no dubta que aquest Sant Jordi posa l'accent en les novetats independentistes, sobretot per la quantitat de títols que han aparegut: 'Els editors busquem temes que interessin la societat, i avui la societat catalana és sensible a aquestes qüestions

vinculades al tema nacional. És natural, doncs, que els editors en tractem.'

En aquest mateix sentit s'expressa Ester Pujol, directora editorial del Grup 62, tot i que creu que no és pas cap tema nou: 'No és nou aquest tema de la identitat, el sobiranisme, la independència. Fa vuit anys, el 2005, Columna ja va publicar el llibre de Francesc Ferrer i Gironès, 'El gran llibre per la independència', pocs mesos abans que es morís. El llibre ja recollia una relació de fets que demostraven l'existència d'una continuïtat en el pensament polític independentista dels catalans. Un altre exemple: recordo que la trilogia que va escriure Alfred Bosch sobre el 1714, fa deu anys, ja va ser un èxit total.'

Però avui, les aproximacions a aquest fet són molt variades. En aquest sentit, Ester Pujol

explica: 'La realitat s'imposa. La realitat política i econòmica és tan canviant i afecta tan directament les persones, que es fa necessària tant la reflexió com l'acció sobre aquesta realitat. Amb esdeveniments tan significatius com el moviment de l'Assemblea Nacional Catalana (ANC), que va fer eclosió amb la manifestació de l'Onze de Setembre, el moviment dels indignats del 15-M, el procés de sobirania i pel dret de decidir, i alhora fets com el qüestionament de la immersió lingüística, fan que cada dia aquests temes siguin notícia, i en aquestes circumstàncies molta gent es planteja el futur de Catalunya. I això és lògic que es plasmi de maneres diferents.'

Efectivament, el procés cap a la independència, la possibilitat d'un nou país renovat, la crítica contra les envestides de l'estat espanyol, el coneixement del passat per a

mirar cap al futur, prenen maneres i matisos múltiples en l'àmbit editorial. Hi trobem l'anàlisi estricta del procés en llibres com 'Delenda est Hispania', 'Catalunya. A la independència per la butxaca', 'Manual per la independència', 'Catalunya: estat propi, estat ric'; però també l'observació dels fets des de la tradició humorística a l'estil del Be negre, 'Botifarra de pagès', o 'Polònia independent'. La reflexió i la crònica periodística també hi tenen un espai, en llibres com 'A un pam de la independència', 'El dia que Catalunya va dir prou', 'Quatre vies per a la independència'; i encara mitjançant la crònica fotogràfica: 'Tres dies que van canviar el país' i 'Hem fet història'. Per una altra banda, amb la commemoració dels fets del 1714 a la cantonada, són força nombrosos els títols dedicats a la guerra de Successió, a través de la ficció, com ara 'Victus' (ara en versió catalana), 'Lliures o morts', o la història de la guerra de Successió en vinyetes, '1714. El setge de Barcelona'.

Deixant de banda 'Victus', que apunta com un dels títols més venuts d'aquest Sant Jordi, amb 35.000 exemplars repartits a les llibreries, la quantitat de títols que es publiquen fa que costin de visibilitzar-se. Jordi Ferré explica que els primers títols que van aparèixer al voltant de l'Onze de Setembre del 2012 són els que han tingut més fortuna editorial i creu que en continuaran tenint. És el cas especial de 'Delenda est Hispania' d'Albert Pont, editat per Viena. Enric Viladot, editor de Viena, explica a VilaWeb que ja se n'han fet vuit edicions, amb 13.800 exemplars, un nombre

molt respectable. 'Entenc l'èxit d'aquest llibre per l'exigència dels lectors, que han vist que no és cap pamflet, sinó una anàlisi ben fonamentada. Diria que és el primer llibre que afronta per primera vegada fets com el repartiment de béns i els drets internacionals. Això em fa pensar que la gent cerca llibres amb un contingut potent.' Un altre títol molt ben situat, tot i que allunyat de l'anàlisi, és el llibre il·lustrat '1714. El setge de Barcelona', de Guillem H. Pongiluppi i F. Xavier Hernández Cardona (Angle), que ja té tres edicions al carrer i 10.000 exemplars editats.

Enric Viladot conclou: 'Certament, tants títols mostren un panorama col·lapsat i els títols que van obrir el camí tenen avantatge en relació amb els altres. També penso que faran forat els llibres dels autors mediàtics: Martí Anglada, Jaume Barberà, la gent del "Polònia"... En conjunt, penso que aquest Sant Jordi es vendran bé els llibres de temàtica independentista.'

Ester Pujol insisteix que aquest filó editorial no és cap moda, és una tendència que neix del reclam de la gent. La majoria de llibres que han aparegut no són llibres d'encàrrec sinó que els han forjat els autors i han tingut la complicitat dels editors: 'No és cap moda. La conjuntura de crisi econòmica, de crisi d'encaix de Catalunya amb Espanya, activa la necessitat d'aquests títols, els provoca. En aquest context, la societat es troba influent directament en els fets polítics i això fa que l'interès dels lectors, que en són protagonistes, sigui molt alt.'

36 cares literàries d'aquest Sant Jordi

Les propostes literàries van de la novel·la més clàssica al conreu del gènere testimonial, dietaris i memòries d'infantesa, novel·la d'aventures... Històries ambientades per tot el país

Als lectors amb gust per la literatura se'ls presenta un Sant Jordi que els proporcionarà lectures bones i delicades i també molt variades de gènere. Hi trobem novel·les d'autors que feia anys que no publicaven, com ara 'Climent' de Josep M. Fonalleras, 'El fracassat' de Martí Domínguez, 'Quan arribi el pirata i se m'emporti' de Lluís-Anton Baulenas. I algunes altres que barregen ficció i realitat, com ara 'Vine com estàs' de Mercè Ibarz, 'Plans de futur' de Màrius Serra, o 'Sense alè' de Josefa Continjo.

Enguany abunden els títols vinculats amb el gènere testimonial, amb dietaris de viatges i memòries d'infantesa. En són bons exemples el dietari trobat d'Enric Casasses, 'Diari d'Escània i Univers endins'; el de Francesc Parcerisas, 'La primavera a Pequín. Un dietari'; o 'La passió italiana' de Josep-Lluís Carod-Rovira; sense oblidar les proses de Josep M. Espinàs, 'Una vida articulada', que ofereixen una selecció de trenta-set anys d'article diari. També abunden les memòries d'infantesa de Carme Riera, 'Temps d'innocència'; les de Lluís Foix, 'La marinada sempre arriba'; i les de Lluïa Ramis, 'Tot allò que una tarda morí amb les bicicletes'.

Igualment, s'ha publicat novel·les d'aventures, com ara 'Bioko' de Marc Pastor i 'El mar dels traïdors' de Jordi Tomàs. A diferència de l'any passat, no es prodiguen gaire els autors novells, tret d'una excepció remarcable: Albert Forns, premi Documenta per 'Albert Serra (la novel·la, no el cineasta)'. Tampoc no hi trobarem gaires

llibres de relats, tot i que amb significatives excepcions, com la de Tina Vallès, 'El parèntesi més llarg', i els relats de Josep M. Argemí, 'La primavera al desert'.

Per contra, hi ha un esplet de primeres i segones novel·les, algunes de molt interès, com 'El banquer', de Núria Cadenes, que recrea la vida de Joan March amb una literatura que vol ser hereva de Mercè Rodoreda; 'Licantropia', de Carles Terés, literatura i paisatge de la Franja que vol ser hereva de Joan Peruchó. Un altre cas és Octavi Monsonís, que ens ofereix una primera novel·la ambientada en la València contemporània. I també al País Valencià, però al segle XVII, se situa la novel·la històrica de Tomàs Llopis, 'Hi ha morts que pesen cent anys'.

Enguany, els llibres que podrien esdevenir els més venuts en català són precisament llibres d'autors catalans que els han escrits originàriament en espanyol, com ara 'Victus', d'Albert Sánchez Piñol, i 'Brúixoles que busquen somriures perduts' d'Albert Espinosa. Amb tot, els llibres que han aconseguit els principals premis literaris també podrien obtenir bones posicions, com el Sant Jordi de Màrius Serra, ja esmentat; la novel·la de Sílvia Soler 'L'estiu que comença', premi Ramon Llull de les Lletres Catalanes; el premi Josep Pla, 'Una família exemplar', de Genís Sinca; el premi de novel·la Ciutat d'Alzira, 'El retorn de Macbeth', de Francesc Puigpelat; i els premis Andròmina, ex aequo, de Tomàs Llopis i de Josep-Lluís Carod-Rovira, esmentats suara.

AMB PREMI

Màrius Serra
Guanyador del premi Sant Jordi,
amb 'Plans de futur' (Proa).

Tina Vallès
Guanyadora del premi Mercè
Rodoreda, amb 'El parèntesi més
llarg' (Proa).

Francesc Garriga
Guanyador del premi Carles Riba,
amb 'Tornar és lluny' (Proa).

Genís Sinca
Amb 'Una família exemplar'
(Destino), ha guanyat el premi
Josep Pla.

Francesc Puigpelat
Guanya el premi de novel·la
Ciutat d'Alzira, amb 'El retorn de
Macbeth' (Bromera).

Josep-Lluís Carod-Rovira
Publica l'obra memorialística
'La passió italiana' (3i4), premi
Andròmina.

Tomàs Llopis
Autor de la novel·la històrica 'Hi ha
morts que pesen cent anys' (3i4),

premi Andròmina, ex aequo amb
Carod-Rovira.

Sílvia Soler
Amb la novel·la 'L'estiu que
comença', ha guanyat el premi
Ramon Llull de les Lletres
Catalanes.

Albert Forns
El premi Documenta d'enguany, la
curiosa novel·la 'Albert Serra (la
novel·la, no el cineasta)'.

Andreu Martín
'Societat negra', novel·la negra
que ha guanyat el premi Crims de
Tinta.

**AMB PREMI A OBRA
PUBLICADA**

Jordi Coca
Ha obtingut el premi de la Crítica
Catalana per 'En caure la tarda'
(Edicions 62).

Josefa Contijoch
Premi Ciutat de Barcelona, amb
'Sense alè' (Edicions de 1984).

Jordi Llavina
Publica la novel·la 'El Il·laütista
i la captaire' (Amsterdam). El
seu poemari 'Vetlla' (3i4), premi
Vicent A. Estellés, acaba de ser
destacat amb el Premi de la Crítica
Catalana.

**DIETARIS I MEMÒRIES
D'INFANTESA**

Enric Casasses
Autor de 'Diari d'Escània i Univers
endins' (Empúries) i també 'A la
panxa del poema en prosa que no
hi neva ni hi plou' (Tria llibres).

Josep M. Espinàs
Una selecció dels gairebé trenta-
set anys d'articles d'opinió diaris,
'Una vida articulada' (la Campana).

Lluís Foix
'La marinada sempre arriba'
(Columna), unes memòries
d'infantesa i adolescència.

Francesc Parcerisas
'La primavera a Pequín. Un dietari'
(Quaderns Crema), memorialisme
i literatura.

Llúcia Ramis
Ha escrit 'Tot allò que una tarda
morí amb les bicicletes' (Columna).

Carme Riera
Publica les memòries d'infantesa
'Temps d'innocència' (Edicions 62).

OBRES DE MADURESA

Lluís-Anton Baulenas
Nova novel·la, 'Quan arribi
el pirata i se m'emporti' (la
Magrana).

Martí Domínguez
Autor de la novel·la 'El fracassat'
(Proa).

Josep M. Fonalleras
Finalment, nova novel·la, 'Climent'
(Ara llibres).

Mercè Ibarz
Publica la novel·la díptic 'Vine com
estàs' (Proa).

Isabel-Clara Simó
Ha publicat 'Els invisibles'
(Amsterdam).

AVENTURES

Marc Pastor
Publica la novel·la d'aventures
'Bioko' (Amsterdam).

Jordi Tomàs
Autor de 'El mar dels traïdors'
(Proa), una novel·la ambientada
en un vaixell català esclavista.

UN PAISATGE VARIAT

Josep M. Argemí
Publica els relats 'La primavera al
desert' (Males herbes).

Núria Cadenes
Publica la novel·la 'El banquer'
(Edicions de 1984), on recrea la
vida del magnat mallorquí Joan
March.

Maite Carranza
El fruit del baobab' (Edicions 62),
primera novel·la per a adults de
l'escriptora.

Núria Esponellà
Proposa una novel·la d'intriga
psicològica, 'Una dona d'aigua'
(Columna).

Octavi Monsonís
Autor de 'Carrer de pas' (Edicions
de 1984).

Pilar Rahola
'El carrer de l'embut' (la Magrana),
primera novel·la.

Cristian Segura
Publica 'Ciment armat' (Columna).

Carles Terès
Publica 'Licantropia' (Edicions de
1984)

BEST-SELLERS BILINGÜES

Albert Espinosa
Una altra novel·la de títol llarg,
'Brúixoles que busquen somriures
perduts' (Rosa dels vents).

Albert Sánchez Piñol
'Victus', la novel·la de la Guerra de
Successió de 1714 i del Setge de
Barcelona.

Trenta-una traducció per a aquest Sant Jordi

Us oferim trenta obres de narrativa i una de poesia traduïdes al català, tot un patrimoni cultural

Amb menys novel·la negra que anys enrere, enguany arriben unes traduccions plenes de bona literatura. De clàssics moderns com les novel·les berlineses de Hans Fallada, a perles delicadíssimes com 'Li i altres relats' de Nicos Kavadias, la modernitat poètica de Nicole Brossard i la dolorosa i lúcida radicalitat d'Hervé Guibert a 'Els gossos'. De la duresa de Sibilla Aleramo a 'Una dona', a la prosa poètica sempre compromesa d'Erri de Luca a 'El crim del soldat'. Tot això i molt més.

TRADUCCIONS

Sibilla Aleramo, 'Una dona',
traducció d'Alba Dedeu (Adesiara)

Thomas Bernhard, 'Un nen',
traducció Clara Formosa Plans (El Gall)

Benjamin Black, 'Venjança',
traducció de Maria Iniesta (Bromera)

Nicole Brossard, 'Museu de l'os i de l'aigua',
traducció d'Antoni Clapés (El Gall - poesia)

Andrea Camilleri, 'El joc de pistes',
traducció de Pau Vidal (Edicions 62)

Michael Chabon, 'Avinguda Telegraph' (Amsterdam)

Philippe Claudel, 'Perfums',
traducció de Jordi Martín Lloret (La Magrana)

Mathias Enard, 'Carrer Robadors',
traducció de Mercè Ubach (Columna)

Jeffrey Eugenides, 'La trama matrimonial' (Empúries)

Hans Fallada, 'L'lop entre llops',
traducció de Ramon Monton (Edicions de 1984)

Hans Fallada, 'L'home que volia arribar lluny',
traducció de Ramon Monton (Edicions de 1984)

John Fante, 'Plens de vida',
traducció de Martí Sales (Edicions de 1984)

Jörg Fauser, 'Matèria primera',
traducció d'Ignasi Pàmies (Labreu)

David Foster Wallace, 'L'esombra del sistema',
traducció de Ferran Ràfols Gesa (Periscopi)

Hervé Guibert, 'Els gossos',
traducció d'Arnau Pons amb il·lustracions de Miquel Barceló (Galàxia Gutenberg/Cercle de lectors)

Thomas Hardy, 'Lluny del brogit del món',
traducció de Xavier Pàmies (Viena)

John Irving, 'En una sola persona',
traducció de Marta Pera Cucurell (Edicions 62)

Ba Jin, 'Nits fredes',
traducció d'Eulàlia Jardí (Viena)

Gabriel Josipovici, 'Moo Pak',
traducció de Ferran Ràfols (Raig verd)

Nikos Kavadias, 'Li i altres relats',
traducció i epíleg de Jaume Almirall (Club Editor)

Bernardo Kucinski, 'Les tres morts de K.',
traducció de Pere Comellas (Raig Verd)

Erri de Luca, 'El crim del soldat',
traducció Albert Pejó (Bromera)

Nadejda Mandelstam, 'Contra tota esperança. Memòries',
traducció Jaume Creus (Quaderns Crema)

Alice Munro, 'Estimada vida',
traducció de Dolors Udina (Club Editor)

Vladimir Nabokov, 'Pnin',
traducció de Marta Pera Cucurell (la Magrana)

Mordecai Richler, 'El cas d'en Barney Panofsky',
traducció de

Xavier Pàmies (Quaderns Crema)

Lluçà de Samòsata, 'Contra un ignorant que comprava molts llibres',
traducció de Sergi Grau (Adesiara)

George Simenon, 'El gos groc' (Els casos de Maigret),
traducció de Lluís Maria Todó (Quaderns Crema)

Robert Louis Stevenson, 'L'emigrant amateur',
traducció d'Anna Llisterrí (L'Avenç)

Kurt Vonnegut, 'Bressol de gat',
traducció de Martí Sales (Males Herbes)

John Williams, 'August',
traducció d'Albert Torrecasana (Edicions 62)

Crítics literaris, una mirada sobre aquest Sant Jordi

Hem recollit l'opinió dels crítics literaris Lluís Bonada, Ada Castells, Marina Espasa, Jordi Galves, Joan Josep Isern, Vicenç Pagès Jordà, Xavier Pla, Bernat Puigtobella, i Xavier Serrahima

Hem demanat a nou crítics literaris: 'Com valoreu aquest Sant Jordi? Destaqueu-ne aspectes que us semblin interessants, inèdits, que marquin la diada d'enguany.' La resposta és variada, però bona part del crítics consultats coincideixen en la potència, enguany consolidada, de les editorials petites (menys de deu títols l'any), com a projectes arriscats que sovint cerquen obres de qualitat que encara no tenen versió en català. Alhora, cada crític literari ofereix una relació de títols que considera que paga la pena de tenir en compte.

MARINA ESPASA

D'aquest Sant Jordi, a més d'uns quants noms que signen llibres notables, com Enric Casasses, Núria Cadenes, Josep-Maria Fonalleras, Josep-Maria Argemí, Carles Terès, Mathias Énard o Jörg Fauser, en destaco un fenomen editorial i uns quants de paranormals. El primer és el de l'eclosió de les microeditorials, entossudides a ampliar el ventall de bona literatura disponible en català: benvingudes siguin a l'inframon literari català les Males Herbes, Edicions del Periscopi i Raig Verd, que ja us faran un lloc els companys de Labreu, Club Editor, Adesiara, Edicions Sidillà, Edicions de la Ela Geminada, el Gall Editor, Lleonard Muntaner i fins i tot els germans una mica més grans d'Edicions de 1984, Viena, Bromera, la Campana, Angle, Quaderns Crema...

És especialment espectacular l'alineació anglosaxona que coincidirà a les taules de novetats: John Irving (Ed. 62), John Fante (Ed. de 1984), Alice Munro (Club Editor), Jeffrey Eugenides (Empúries), Michael Chabon (Amsterdam), David Foster Wallace (Periscopi) i Vladimir Nabokov (RBA), tots en català, alguns per primer cop i alguns altres repetint, configuren una 'armada invencible' que ens ha de fer estar contents de la salut editorial del nostre petit país, grans grups editorials inclosos.

Els fenòmens paranormals, tots lligats a la condició de país de psiquiàtric tan nostra, serien tres: el primer, la parella, per mi inseparable, que formen els llibres d'Antonio Baños ('La rebel·lió

catalana', Labutxaca) i el Valero Sanmartí ('Jo només il·lumino la catalana terra', les Males Herbes): si es vol entendre i aprofundir el moment esquizofrènic que viu Catalunya des del punt de vista polític, cal llegir-los, perquè posen humor allà on uns altres engolen la veu i fan proclames mil·lenàries. No és menfotisme (bé, el cas del Valero seria una astracanada intel·ligent), sinó que són ganes de mirar les coses amb esperit crític i optimista a la vegada.

La segona raresa és la no-novel·la d'Albert Forns, 'Albert Serra (la novel·la, no el cineasta)', Empúries, premi Documenta 2012, que sobresurt per mèrits propis entre els llibres més tradicionals, perquè és alhora ficció i reportatge, i perquè, de la mateixa manera que l'impulsa la devoció per uns quants artistes, també tira amb bala contra unes altres patums del país, una cosa que sempre és d'agrar.

El cas més curiós de tots, el bolet al·lucinogen, va lligat amb el meu vaticini de quin podria ser el llibre més venut aquest dia de celebració econòmica de la literatura. I és que podria passar que el número u de les llistes en català no l'hagués escrit en aquesta llengua qui el signa, l'Albert Sánchez Piñol, sinó el seu impecable traductor, en Xavier Pàmies. 'Victus': embolica que fa fort.

VICENÇ PAGÈS JORDÀ

D'aquest Sant Jordi, en destacaria la consolidació d'editorials petites, que resulten molt actives, i la pluja benèfica de traduccions. A veure si de mica en mica tornem a vincular

Sant Jordi amb la qualitat, que no ha d'anar renyida amb les vendes.

LLUÍS BONADA

En general el valoro positivament, perquè tots els editors i els escriptors demostren que creuen en el llibre imprès, i en el lector del llibre imprès, com sempre.

Aquest Sant Jordi es caracteritza, en primer lloc, per l'extraordinària quantitat de novel·les originals editades, una part important de les quals corresponen a autors novells o a narradors que per primera vegada escriuen una novel·la. Per tant, noms de llarga trajectòria (Carme Riera, Isabel-Clara Simó, Pau Faner, Martí Domínguez, Mercè Ibarz, Lluís-Anton Baulenas, Sílvia Soler, Màrius Serra, Francesc Puigpelat, Monika Zgustova, Maite Carranza o Andreu Martín) fan costat a primeres i segones novel·les d'uns autors que es diuen Núria Cadenes, Carles Terès, Octavi Montsonís, Pilar Rahola, Tuli Márquez, Tomàs Llopis, Mar Bosch Oliveras i Albert Forns, entre més.

En segon lloc, per l'augment de traduccions del castellà al català, de novel·les que cerquen un públic popular i que es caracteritzen pel fet d'amagar a la pàgina de crèdits que es tracta d'una traducció del castellà.

En tercer lloc, que en la traducció d'autors estrangers, tant pes hi tenen els clàssics, o ja desapareguts (Thomas Hardy, Daniel Defoe, Hans Fallada, Thomas Bernhard o Mordecai Richler), com els actuals: Marc Levy, John Irving, Etgar Keret, Andrea Camilleri...

En quart lloc, per la desaparició radical del mapa de la novel·la policiàca sueca.

I finalment, pel fet que l'Any Espriu no hagi vist al taulell de novetats cap edició espriuana nova, ni erudita ni divulgativa, deixant de banda la notable biografia que li ha dedicat Agustí Pons.

XAVIER SERRAHIMA

Valoro el Sant Jordi com una nova oportunitat (que tant de bo s'estengués a tot l'any) de posar de manifest que la cultura i la creació artística són pilars humans absolutament imprescindibles, d'un valor incalculable, que no ens podem permetre el luxe de negligir; com una nova oportunitat per a posar en evidència que els períodes de crisi, en comptes d'abaltir-los, fomenten factors essencials com la creativitat i l'enginy: la possibilitat de treure el millor de cadascun de nosaltres mateixos.

Deixant de banda el lògic interès per la temàtica independentista, per a mi, el principal aspecte d'aquest Sant Jordi que no s'havia donat en d'altres d'anteriors (o, més exactament, que tan sols s'havia donat l'any anterior de manera incipient) és la presència de tot un conjunt interessantíssim de petites editorials que s'han anat consolidant i aportant aire nou al món del llibre.

I quan dic 'petites editorials', tot i que també hi incloc d'altres un xic més veteranes i àmplies (1984, Angle, Ara, Base, Bromera, Bullent, Cossetània, Crema, Pagès, Tres i Quatre, Viena...), em

refereixo a aquelles que publiquen, a tot estirar un màxim de vuit llibres o deu l'any. Editorials per a les quals el criteri de qualitat és fonamental i que entenen que cada llibre és únic i imprescindible. Aquelles petites grans editorials que han posat a la nostra disposició, en la nostra llengua, obres magnífiques, que altrament no haurien estat al nostre abast.

Abans d'acostar-se a les parades de llibres del 23 d'abril, fóra bo que els lectors i lectores haguéssim visitat les pàgines web (per estricte ordre alfabètic, i esperant no haver-me'n descuidat cap) de: Club Editor, A Contravent, Adesiara Editorial, Andana Editorial, Brau Edicions, Còmplices Editorial, Curbet Edicions, Edicions de l'Albí, Edicions de la ela geminada, Edicions del Periscopi, Edicions del Salobre, Edicions Sidillà, Edicions Vitel·la, Editorial Afers, Editorial Ensiola, Editorial Fragmenta, Editorial Males Herbes, Editorial Mediterrània, Editorial Meteora, Editorial Minúscula, Editorial Punctum, El Gall Editor, Labreu Edicions, Límits Editorial, Lleopard Muntaner, Llibres de l'Índex, Llibres del Segle, Obrador Edèndum, Onada Edicions, Papers amb Accent, Raig Verd Editorial...

Si ho fem, la satisfacció (i la qualitat) de les nostres lectures seran garantides i, a més a més, contribuirem a afavorir la preservació de la tan necessària com convenient biodiversitat literària (i editorial) de les lletres catalanes.

XAVIER PLA

En temps d'incertesa com els nostres, plens de grans envits i de grans esperances, considero més convenient que mai que els lectors d'avui s'acostin a les virtuts de la no-ficció. Per a aquest Sant Jordi, recomanaria, doncs, grans llibres de lectura o relectura obligada: els 'Dietaris' de Joan Estelrich, a cura de Manuel Jorba (Quaderns Crema), l'assaig de David Viñas 'Josep Pla i l'invent de la Costa Brava' (Acontravent), les 'Converses amb Pau Casals' de Josep M. Corredor (Edicions de la Ela Geminada) o els primers quatre volums de la Biblioteca del Catalanisme (la Magrana) que coordina Jordi Amat.

ADA CASTELLS

Aquest Sant Jordi continuem en la línia de putrefacció empresa fa anys, quan el mercadeig va exagerar-se i els grans grups editorials van apostar per oportunistes en lloc de defensar els seus escriptors. L'única diferència que veig respecte de diades anteriors és que molts llibreters s'hi juguen el negoci i, si el 23 no els funciona, hauran de tancar la paradeta. Ja que són la ignorància, la frivolitat i la idiotesa que han triomfat, us recomano un clàssic fet a mida: 'Contra un ignorant que comprava molts llibres', de Lluçà de Samòsata, publicat per uns resistents que encara creuen en la qualitat, Adesiara.

JORDI GALVES

La diada de Sant Jordi d'enguany confirma la imparable cursa cap a la mediocritat que, des de fa temps, caracteritza la literatura catalana. Tot plegat, xarlatans de fira, animals ensinistrats i passatemp lamentables que diuen ben poc a favor de la festa del llibre i de la nostra societat. Poca literatura, encara menys literatura catalana i, en general, gens interessant, autosatisfeta i acrítica. En contrast amb les operacions de promoció cultural de les editorials amb possibles, encara es destaquen més alguns noms isolats, contracorrent, certs escriptors enretirats de la societat literària que no participen de la fira de les vanitats en què s'ha convertit Sant Jordi. Albert Sánchez Piñol, Enric Casasses, Biel Mesquida, Toni Sala, Josep Maria Fonalleras o Albert Fornés són alguns d'aquests noms. Naturalment, la majoria no tindrà gaire lectors. Això de la literatura catalana cada vegada s'ha desvinculat més del mercat.

BERNAT PUIGTOBELLA

Crec que aquest Sant Jordi es confirmarà ja plenament el que fa temps que sospitem: el cordó sanitari amb què es va intentar delimitar i protegir la literatura catalana a la Fira de Frankfurt l'any 2007 ja no se sosté per enlloc. Aquest Sant Jordi tres dels llibres més venuts en català seran de segur tres novel·les escrites originalment en castellà i traduïdes al català. L'hàbit de llegir premsa traduïda al català s'ha estès simultàniament al camp de la narrativa. Falcones,

Espinosa i Sánchez-Piñol, Cercas, Monteagudo ara són autors catalans, no tan sols perquè viuen a Catalunya, sinó també perquè publiquen en català.

La política dels grans grups ha fet forat i ara sembla que un producte no es pugui imposar plenament al nostre mercat si no és des del bilingüisme. La confusió que origina aquest fenomen és evident. El lector català ja no sembla interessar-se per la llengua en què ha estat escrit un llibre, sinó que només el preocupa la llengua en què vol llegir. I aquest gest, que podria ser vist com una actitud patriòtica, és paradoxalment un símptoma que els catalans ens anem autocolonitzant. Caldrà estar atents per observar, anys a venir, els efectes de tot plegat en la llengua literària dels autors que escriuen en català. Frankfurt 2007 va ser un èxit raonable de portes enfora. Sis anys després veiem que, de portes endins, va ser una victòria pírrica.

JOAN JOSEP ISERN

Aquest Sant Jordi ens presenta uns quants llibres del que jo considero de 'cinc estrelles'.

En narrativa, quatre títols d'autors consagrats des de fa temps: Carme Riera, amb 'Temps d'innocència' (Ed. 62); Josep M. Fonalleras, amb 'Climent' (Amsterdam-Ara Llibres); Màrius Serra, amb 'Plans de futur' (Proa); i Josep M. Espinàs, amb 'Una vida articulada' (la Campana).

En narrativa breu em sembla destacable el llibre de Tina Vallès 'Un parèntesi massa llarg' (Proa).

En poesia Francesc Garriga Barata, amb 'Tornar és lluny' (Proa), i en biografia Agustí Pons, amb 'Espriu, transparent' (Proa)

Una altra novel·la potent és 'Victus' (la Campana), d'Albert Sánchez Piñol, ara en versió catalana. Una versió que no conec però coneixent l'original en castellà (que recomano ferventment) em sembla recomanable de totes les maneres.

Una de les característiques més remarcables d'aquest Sant Jordi (a part l'habitual dosi de mel i 'bon rotllo' que ens oferirà Albert Espinosa) és la influència que té en el sector editorial el procés cap a la independència de Catalunya. Dels molts llibres que genera aquest procés, en destaco dos: 'A un pam de la independència' (la Magrana), de Vicent Partal, i 'Desmuntant la caverna. Resposta a les mentides que ens volen fer creure' (Angle Editorial), de Jofre Llombart.

En l'apartat de dietaris i biografies també l'oferta em sembla interessant: Francesc Parcerisas, 'La primavera a Pequín' (Quaderns Crema); Jaume Benavente, 'Dietari de Porto' (Perifèric Edicions); Narcís-Jordi Aragó, 'Periodisme sota sospita' (Acontracorrent); 'Ferran Sunyer i Balaguer', la monografia escrita per Jordi Malet i editada per l'Institut d'Estudis Catalans el 1996 sobre el matemàtic que protagonitza la novel·la de Màrius Serra; i sobretot un fascinant experiment entre la narrativa i el dietari de viatge: 'Retobar l'ànima' (Empúries), d'Esteve Miralles.

Més novel·les que em semblen dignes d'esment: 'Quan arribi el pirata i se m'emporti' (la Magrana), de Lluís-Anton Baulenas; 'El llaütista i la captaire' (Amsterdam-Ara Llibres), de Jordi Llavina; 'El pou dels maquis' (Cossetània), una novel·la de Margarida Aritzeta basada en fets rigorosament històrics i que es complementa amb un altre volum que aplega tot l'aparat documental que ha servit de base a l'autora per a escriure el llibre; i la reedició de 'La mort de Guillem' (3 i 4), la novel·la de Jaume Fuster que reconstrueix l'assassinat del jove valencià Guillem Agulló a mans d'elements d'extrema dreta ara fa vint anys.

En l'apartat dels llibres de difícil encasellament hi posaria: 'Un quilo d'invisible' (Empúries), de Joan Miquel Oliver, 'Albert Serra (la novel·la, no el cineasta)' (Empúries), d'Albert Forns, i 'El cançonier de tothom' (Llibres d'Ombrosa), d'Albert Puig.

En el camp dels clàssics catalans aquest Sant Jordi té dos noms destacats: Joan Coromines, del qual Ara Llibres edita el primer volum del 'Diccionari etimològic' concentrat en tres volums; i 'El quadern gris' de Josep Pla en la versió corregida de Narcís Garolera (Destino) i en versió francesa ('Le cahier gris'), editada amb tots els ets i uts per Gallimard.

En castellà, a part de continuar recomanant 'Victus' en l'idioma amb què va ser escrit originàriament, destaco tres llibres molt diferents: 'Memorias líquidas', les memòries periodístiques d'Enric González, editades per Jot Down Books; 'Jinetes en la tormenta' (Espasa), compilació d'articles sobre música del periodista Diego A. Manrique; i un clàssic: l'edició feta sobre el manuscrit original de 'Poeta en Nueva York', de Federico García Lorca, editada per Galaxia Gutenberg.

I per acabar dos llibres que no són novetat de Sant Jordi ni els fa

gens de falta perquè jo continuï considerant que són altament recomanables: 'Abans que el temps ho esborri' (la Magrana), un deliciós passeig per la Barcelona de fa un segle, de la mà de la memòria familiar de F. Xavier Baladia; i 'Memòries d'un segle d'or' (Proa), de Joan Triadú. Un llibre carregat d'esperança que fa de molt bon llegir, especialment en aquests temps convulsos que vivim i que es pot complementar amb la visita a l'exposició 'Llegir com viure. Homenatge a Joan triadú (1921-2010)', que es pot veure encara al Palau Robert fins el diumenge 28 d'abril.

En l'apartat de revistes em sembla molt recomanable el número que ha tret fa poc la revista Mètode, editada per la Universitat de València. És un monogràfic que, sota el títol 'Herbari. Viure amb les plantes', aplega una colla d'articles de gran interès escrits, a més a més, amb una especial cura i un remarcable bon gust literari i lingüístic. ■■

10 A VilaWeb sortegem lots de llibres
Participa-hi i bona sort!

Universitat de Barcelona

B:KC Barcelona Knowledge Campus

Facultat d'Economia i Empresa
Troba'ns a
<http://www.ub.edu/economiaempresa/oferta>
<https://www.facebook.com/economiaempresaub>
<https://twitter.com/UBFacEcoiEmpres>
Av. Diagonal 690-696 08034 Barcelona
Tel. 934 02 43 11

Oferta formativa de la Facultat d'Economia i Empresa per al curs 2013/2014

Graus

Grau en Administració i Direcció d'Empreses (ADE)

Et podràs especialitzar en quatre mencions: Organització d'Empreses; Finances i Assegurances; Màrqueting i Investigació de Mercats; i Comptabilitat i Fiscalitat. Possibilitat de triar grups de docència en anglès a partir de segon curs.

Itineraris dobles

Itineraris especials per obtenir dos graus en un termini més curt i amb més bones condicions de coordinació acadèmica que si es cursessin de manera autònoma i lliure. S'han d'escollir en la preinscripció universitària.

Doble grau d'ADE - Dret

Grau en International Business *Nou!*
S'imparteix íntegrament en anglès. Permet realitzar un màster a l'estranger a quart curs.

Grau en Estadística (UB-UPC)
Et formarà en eines i mètodes estadístics per treballar en entorns ben diferents.

Grau en Economia

Et donarà les eines necessàries per analitzar, entendre i explicar la realitat econòmica. Possibilitat de triar grups de docència en anglès a partir de segon curs.

Grau en Sociologia

Podràs analitzar les transformacions de les societats contemporànies. Algunes assignatures s'imparteixen en anglès.

Doble grau d'ADE - Matemàtiques

Doble grau d'Economia - Estadística

Màsters Oficials

Internacionalització

Creació i Gestió d'Empreses Innovadores i de Base Tecnològica

Economia, Regulació i Competència en els Serveis Públics. *Nou!*

Direcció d'Empreses de l'Esport

Estadística i Investigació Operativa (UB-UPC)

Gestió Pública (UB- UAB- UPF)

Economia (en anglès)

Recerca en Empresa

Sociologia. Transformacions Socials i Innovació

Història Econòmica (UB- UAB- UZ)

Ciències Actuarials i Financeres

Màrqueting i Investigació de Mercats

Gestió Cultural

Postgraus propis/ Executive Education

Internacionalització

Màster en Internacionalització de Petites i Mitjanes Empreses:

Postgrau en Comerç i Màrqueting Internacional

Postgrau en Negocis Internacionals: Xina, Àsia i Llatinoamèrica

Màster en Globalització, Desenvolupament i Cooperació

Màster en Comerç Internacional (UB-Universidad de Córdoba)

Màster en Comerç i Finances Internacionals:

Postgrau en Comerç Exterior i Economia Internacional

Postgrau en Comerç Exterior i Finances Internacionals

Fiscalitat, Finances i Comptabilitat

Màster en Assessor Financer Europeu

Postgrau en Auditoria Pública

Màster en Direcció Administrativa i Financera

Màster en Direcció d'Entitats Asseguradores i Financeres

Postgrau en Direcció Funcional d'Entitats Asseguradores

Màster en Direcció de Fundacions i Associacions

Màster en Mercats Financers (CFA):

Postgrau en Economia Financera

Postgrau en Gestió de Carteres

Postgrau en Productes Financers

Postgrau en Valoració Económico-comptable d'Empreses

Postgrau en Expert en Gestió Tributària

Màster en Hisenda Autònoma i Local: Economia i Gestió Avançada:

Postgrau en Hisenda Autònoma i Local: Finançament

Postgrau en Hisenda Autònoma i Local: Pressupost, Comptabilitat i Control

Postgrau en Hisenda Local: Gestió Econòmica Avançada

Management

Executive MBA

Postgrau en Gestió Empresarial

Màster en Avaluació i Gestió de Tecnologia Mèdica

Màster en Creació, Gestió i Desenvolupament de Franquícies

Màster en Direcció Estratègica Esportiva:

Postgrau en Direcció de Màrqueting Estratègic de les Entitats Esportives

Postgrau en Direcció Financera i Fiscal de les Entitats Esportives

Màster en Gestió Econòmica d'Entitats Esportives:

Postgrau en Direcció i Administració d'Entitats Esportives

Postgrau en Fonaments de Gestió d'Entitats Esportives

Certificat d'extensió universitària en Reptes de la Gestió Esportiva

Postgrau en Gestió i Dinamització de la Innovació a l'Empresa

Màster en Alternatives de les Empreses Constructores i Immobiliàries: Innovació, Tecnologia, Sostenibilitat, Internacionalització

Màster en Assessoria i Consultoria Immobiliària

Màster en Comercial i Vendes

Certificat d'extensió universitària en Gestió de Parcs, Clusters i Pols

Sociologia

Màster en Tècniques d'Investigació Social Aplicada (UB-UAB)

Postgrau en Anàlisi Econòmica i Filosòficopolítica del Capitalisme Contemporani

Recursos Humans

Màster en Desenvolupament Personal i Lideratge

Postgrau en Persuasió Estratègica Interpersonal

Octavi Monsonís

'El País Valencià ha oblidat d'on ve, ha oblidat qui és'

Octavi Monsonís (Borriana, 1949) és un home compromès amb l'educació del País Valencià. La seva carrera docent, com a professor de llengua i literatura catalanes, ha transcorregut a l'IES Lluís Vives. Aquest institut és conegut perquè fou l'origen de la Primavera Valenciana, ara fa un any. Ell ja no hi era, perquè s'havia jubilat el 2009, però en parla amb un orgull entusiàstic. Hi hem parlat, de la Primavera Valenciana i de la seva primera novel·la, 'Carrer de pas', que publica Edicions de 1984. Serà presentada aquest dimecres, 6 de febrer, a les 19.30 a l'Espai VilaWeb, per l'escriptor i periodista Francesc Viadel.

—Aquest mes de febrer s'escau el primer aniversari del començament de la Primavera Valenciana, a l'IES Lluís Vives. El coneixeu bé, aquest institut. Hi heu passat gairebé tota la vostra carrera docent. Jubilat el 2009, com va viure els esdeveniments ara fa un any?

—Els vaig viure des de fora, però encara tenia ex-alumnes entre els joves més conscienciats que impulsaren la protesta. Cal dir que els més conscienciats foren els qui estudiaven en valencià. Recordeu, arran de les males condicions en què estaven els alumnes, que no tenien calefacció a les aules, una part van sortir al carrer a

manifestar-se, davant l'institut. Ja saps que aquest institut és molt cèntric, al costat de l'Estació del Nord. Els joves van tallar el carrer de Xàtiva, que és el que s'agafa per arribar a l'estació. La policia va desallotjar violentament la concentració. El cap de la policia va titllar els estudiants d'enemics, i la delegada del govern va avalar-ne els mètodes. I allí va començar tot. La gent estava molt encesa. Recordeu una senyora gran que deia que havíem tornat a l'època de Franco. Jo em vaig sentir orgullósíssim d'aquests alumnes, d'aquesta actitud crítica, i també del fet que el centre respongués d'aquesta manera, que fos

capdavanter de les protestes, contra les males de l'estat.

—Divendres 15 hi ha programat un concert de commemoració del primer aniversari de la Primavera Valenciana...

—Sí, pensa que això no s'ha acabat: encara hi ha alumnes que han d'anar a judici, que han de pagar multes... És una barbaritat. Van arribar a detenir dos menors! És que aquí al País Valencià no s'ha fet la transició. El feixisme ha campat per on ha volgut, s'han fet atemptats, s'han fet destrosses, s'ha agredit gent, i no s'ha investigat res. El feixisme ha

campat impunement.

—La primera novel·la que publiqueu, 'Carrer de pas', s'ambienta en la València actual.

—Sí, la novel·la s'ambienta a València durant la guerra de l'Irac. La situe en els temps actuals, perquè la literatura permet d'esbrinar la realitat, d'entendre'n aspectes i ser-ne crític. La literatura ha de dir alguna cosa, no és un exercici d'estil i prou, ha de commocionar el lector. Així ho veig. Naturalment, sense caure en el pamflet.

—Quina intenció té la novel·la?

—Una novel·la sempre té diverses lectures, però sobretot em vaig preguntar què li podia passar a una persona que perdés la memòria: imagina que et claves un cop i perds la memòria, no saps qui ets, què fas, on vius... El protagonista es troba al centre de la ciutat sense saber on anar. Ha de menjar, ha de dormir i ha d'aprendre a sobreviure. També explique que la pèrdua de memòria és una pèrdua de civilitat, de cultura, i plantege quina diferència hi ha entre un home en aquestes condicions i un animal. Aquest personatge també ofereix una reflexió sobre la solitud que vivim actualment, malgrat les xarxes socials.

—Més interpretacions?

—La pèrdua de la memòria d'aquest personatge porta al paral·lelisme amb el País Valencià, que ha oblidat d'on ve, ha oblidat qui és, no té perspectives.

—A aquest personatge

que perd la memòria n'hi contraposeu un altre, que el situeu en el món empresarial.

—El contrapose amb un personatge de la classe dirigent del país. Perquè, quina diferència hi ha entre Catalunya i el País Valencià? L'empresariat català, la classe dirigent, fa un país contraposat a Castella primer, a Espanya, després. Ací, la classe dirigent no existeix, és una sucursal de Madrid. El País Valencià ha viscut amb perplexitat tant la catalanitat com l'espanyolitat. Perquè la burgesia valenciana va dimitir, va renunciar a fer el paper dirigent de la societat.

—En la novel·la utilitzeu el narrador d'una manera agosarada.

—M'agrada jugar-hi. Per això, el narrador omniscient entra dins la trama, hi intervé, dona l'opinió sobre allò que hi passa... M'agrada jugar amb la veu del narrador.

—I un altre aspecte destacat és el tractament de la llengua. En els diàlegs hi poseu la parla popular, la sal i el pebre.

—Sobre la llengua, he fet un treball a fons per aconseguir molta naturalitat quan parlen els personatges: vull que tinguin una llengua molt creïble per fer la narració versemblant. Intente col·locar-hi expressions i fórmules populars, passades pel sedàs de la normativa, sense que deixin de semblar naturals, gens artificioses. I, pel que fa al lèxic general del narrador, considereu que tot el cabal de la llengua és aprofitable, tant si és utilitzat a Girona com a Alacant. Sempre pose aquest

exemple: hi ha cap escriptor italià que escriga només en dialecte napolità? Oi que no?

—Al llarg dels anys, heu publicat relats, una traducció de la novel·la 'Ossos de sípia' d'Eugenio Montale, premiada... Com és que arriba ara la vostra primera novel·la? En quin moment us trobeu?

—M'hauria agradat publicar la primera novel·la fa vint anys o trenta, però el nostre país té la llengua que té i està com està, té els límits que té, tot i els escriptors, molts i bons, que hi ha. Però, qui arrisca els 'duros' amb una persona desconeguda?

—Parleu d'incomunicació entre territoris?

—Les coses que es couen al País Valencià no arriben a Catalunya. Ens trobem a anys llum. I el desconeixement que Catalunya té del País Valencià és paorós.

—Prepareu cap proposta especial per a la presentació del llibre a l'Espai VilaWeb?

—M'agradaria fer-hi un resum del vagabund que tinc ara al carrer: s'instal·la al costat del forn on vaig a comprar el pa. La fornera li dona pa, la carnissera li omple el pa amb una mica d'embotit; el fruiter li dona una poma, la veïna vellela li deixa el gatet perquè li'l guarde, quan entra en un establiment... Doncs d'això parlaré: d'un vagabund que ha aparegut al meu barri. No hi era quan vaig escriure el llibre, però ell em demostra que el vagabund del 'Carrer de pas' existeix. És un fet molt curiós, és genial. ■

Francesc Parcerisas

Pequín pel forat del pany

Ens trobem amb Francesc Parcerisas, professor de la Facultat de Traducció i Interpretació de la UAB i degà de la Institució de les Lletres Catalanes. Acaba de publicar 'La primavera a Pequín. Un dietari' (Quaderns Crema). D'entrada, ens explica dues coses que acabem entenent que són el moll de l'os del moment que viu. Ens diu que ha començat a obrir calaixos i carpetes. I per què? 'Perquè em faig vell', explica. Alhora, també es plany de la precarietat amb què han de treballar molts escriptors, ara que els articles ja no es paguen ni s'encarreguen estudis ni projectes. Anem a pams.

Parcerisas té ganes d'explicar-se sobre 'La primavera a Pequín': 'És el primer llibre d'un projecte més ampli, una cosa que fa anys que tinc al cap, relacionada amb textos memorialístics, de dietaris, que ara intento estructurar. Quan em van convidar a fer una estada d'un mes a Pequín, el maig del 2011, per fer un seminari de traducció a la Universitat d'Estudis Estrangers, vaig pensar que tenia la possibilitat de fer la prova. Era un espai temporal concret, fora d'aquí, interessant per les diferències culturals tan grans que hi ha... I vaig pensar que podia convertir aquesta experiència en un llibre.

—Per tant, vau definir el llibre abans d'anar-vos-en?

—Em vaig plantejar com encarar-lo. Ja ho explico al pròleg, que no sóc un sinòleg, no en sóc especialista; per tant, no podia posar-me en un terreny que no dominava. En canvi, vaig pensar que havia de trobar una mirada que creés interès, sorpresa, estranyesa. Jo volia mirar l'entorn. Però això podia ser avorrit, pensant en un possible lector. Tothom qui visita Pequín pot tenir impressions similars. Per això se'm va acudir d'introduir-hi els somnis: es tractava de reproduir els somnis que em vinguessin amb la màxima consistència, però sense

interpretar-los. No és fàcil, perquè els somnis s'esvaeixen com el fum. Per tal de recordar-los i anotar-los em vaig arribar a llevar a les quatre de la matinada.

—I què hi aporta, el somni, en aquest relat?

—En el somni hi ha una estranyesa i alhora hi ha una realitat, que vaig pensar que era una combinació que s'assemblava molt a la que vaig trobar a Pequín. Tot funciona com ha de funcionar, però tot conté un substrat mil·lenari. La cultura xinesa és mil·lenària. Als xinesos la cultura occidental els és completament igual, perquè han estat el centre del món durant

milers i milers d'anys. És un altre món. I això era un joc de miralls.

—I quan decidiu d'incorporar-hi la poesia?

—Les notes d'observació i els somnis es convertien en un relat on faltava una mica de nata. I la nata la hi han posada els poemes. Aquest toc líric acaba de fer el teixit, posa els fils de colors en aquest tapís general. I així, al final, em va agradar. Totes tres peces creen un cert clima d'estranyesa, de deixar-se endur per l'esperit del badoc (el 'flâneur' de Baudelaire).

—Us vau preparar d'alguna

manera especial?

—Vaig llegir, sobretot literatura xinesa de ficció, més que no assaig o no ficció. Abans del viatge i durant el viatge. Em vaig quedar fascinat del meu desconeixement, la meua ignorància. Perquè allà el bagatge que duus no serveix de res. Bach? Qui és Bach? Ens hem mirat tant el melic des de la nostra cultura. Quants Bach hi ha hagut a la Xina? No en sabem gairebé res. I això és una cura de prevenció, contra les ínfulas que a vegades tenim.

—El clima d'estranyesa, el deixar-se endur per l'esperit badoc, no tindria interès si no tinguéssim davant unes prosas escrites amb intenció literària.

—És clar. Has de crear un punt de vista literari, en aquest cas identificat amb la mirada del badoc, que mira enfora amb curiositat. Els fragments no són estrictament correlatius, excepte el principi i el final. L'ordre té la voluntat de fer-se llegidor, que la narració no faci grumolls. I els poemes els vaig col·locar a fi que m'anessin bé en la narració del dietari: a voltes per reforçar un moment d'ironia, a voltes per contrast, i que sempre ajudessin a lliscar la narració.

—Pequín forma part del vostre imaginari?

—No hauria anat mai a la Xina si no m'haguessin convidat a fer el seminari de traducció. Fer un viatge a veure monuments, sense parar d'aquí cap allà, quan de fet tots aquests monuments els pots veure per internet en foto o en vídeo... No. Allò que em va atreure va ser el fet de poder-me quedar

un temps en un lloc i veure com funciona des de dins, amb tota la modèstia de ser un passavolant, que ho veu i ho mira com si fos pel forat del pany. Això sí que ho vaig trobar atractiu.

—Com evolucionen els vostres somnis?

—Són una sorpresa en el relat. I no vaig voler interpretar-los. Però, a part l'esforç mental i físic d'escriure'ls, va ser una experiència molt interessant. Perquè intentar descriure tota la riquesa informativa del somni és inevitablement fer curt, quedar-se lluny. Estic molt parat de la vivacitat de la identificació dels llocs o de les persones. I aquesta precisió, aquesta confiança que trobes en el somni, és també l'estranyesa que et produeix en la realitat.

—Aquest experiment de dietari us ha semblat prou positiu en conjunt, per continuar un projecte memorialístic més gran?

—Tinc una altra història embastada, situada dins la prosa memorialística, un llibre estructurat i parcialment escrit que es dirà 'Tot desembalant la meua biblioteca'. Un llibre que neix a partir de l'article que va escriure Walter Benjamin. La idea és confeccionar un seguit de textos autobiogràfics a través de les lectures que m'han marcat. No són una colla de llibres recomanats, sinó llibres que associo amb moments de la meua vida.

—Per exemple?

—Un sobre la 'Colección juvenil cadete', que eren els llibres que

llegia de petit. Un altre relacionat amb la meua primera dona, perquè quan ens vam conèixer em va regalar una sèrie de primeres edicions de Valéry, Mallarmé... que li havien arribat d'una manera complicada. Però no serà una autobiografia. No hi haurà més intimitat de la necessària per posar en context la lectura. Ni tampoc una reflexió literària dels llibres, sinó l'estima que els he tingut. Per exemple, tinc molt fixats a la memòria els llibres que els pares ens llegien de petits a tots els germans. Recordo un Kipling traduït per Marià Manent. Un altre exemple: parlaré d'uns llibres que tinc que provenen de la biblioteca d'Alfons XIII.

—Això requereix una mínima explicació.

—L'avi Parcerisas era ebenista i va fer la biblioteca del palau de Pedralbes, palau que la ciutat havia regalat a Alfons XIII. Sospito que no hi cabien tots els llibres i que se'ls van repartir. Conservo vint volums de Proudhon i un Dumas... Són llibres que jo he vist sempre a casa. És que la vida és plena de seqüències que fan referència als llibres llegits. Mira, de fet, 'La primavera a Pequín' és un homenatge a Boris Vian, que va escriure 'La tardor a Pequín', on deixava anar aquell humor, i que al meu llibre hi és en petites gotes. ■

Enric Casasses

'Espriu és el poeta de la Catalunya morta'

El poeta Enric Casasses és refractari a la premsa, a les entrevistes, a aparèixer en els mitjans. Però fa pocs dies que va acceptar de fer una entrevista en vídeo amb el crític literari Jordi Galves, responsable del bloc 'Un dia en les carreres', un crític punyent que no deixa indiferent ningú, per bé o per mal. Us oferim uns fragments de l'entrevista, enregistrada a VilaWeb, on Casasses parla dels 'paradisos artificials', del procés de Catalunya cap a la independència i de la relació amb el País Valencià i les Illes Balears. I també del poeta Salvador Espriu i del Dalí literari. Trobareu l'entrevista íntegra al bloc de Galves, 'Un dia en les carreres'.

Heus ací alguns arguments d'Enric Casasses:

'Els polítics ho estan impedit tant com poden, però a Catalunya el que passarà és que se separarà d'Espanya pacíficament. Immediatament --o després d'un temps-- el País Valencià i Mallorca demanaran tractes i es crearà a la llarga una federació valenciana-catalana-balear, i això sí que serà una federació com Déu mana entre tres que tenen una cosa en comú. Això seria l'interessant, o sigui, canviar una mica el mapa d'Europa, i canviar els colors de la península Ibèrica... Una mica de canvi fa il·lusió i jo crec que sí... Catalunya és l'únic país del món que té una cultura diguem-ne plena sense estat. Els altres que hi ha estan folcloritzats o putejats d'una manera que no hi ha un Ausiàs Marc, un Ramon Llull, un Josep Carner, o sigui tota una literatura i tota una cultura...

Ni a Bretanya, ni a Occitània, ni a Sardenya, ni a Còrsega, ni al Tirol, ni enlloc. És l'única cultura plena sense estat. I, hòstia, sembla que a Europa els foti vergonya reconèixer-ho.'

I sobre Espriu diu això:

'Jo penso que si volen fer de l'Espriu el poeta nacional de Catalunya l'han cagat. O sigui, Espriu seria el poeta nacional de Catalunya si Catalunya es mor, ell és el poeta de la Catalunya morta. El poeta del 'Cementiri de Sinerà'... No, no. La llengua de l'Espriu, per començar, és molt rara, és molt seca i molt rara. Les proses últimes potser tenen alguna una cosa més... però jo el veig trist, i la metafísica aquesta del laberint i tot això és prima. Va a parar al no-res d'una manera fàcil.'

I sobre Dalí:

'El Dalí ha sigut un dels grans ambaixadors de Catalunya a fora, sens dubte. La propaganda del Francesc Pujols, mundialment... Arriba un punt que a França no saben si això del Pujols és un invent del Dalí o què. Això ho vaig haver d'explicar. Perquè el que diu el Dalí no és un estirabot, és real. I l'espardenya i la barretina i el cap de Creus i tot hi surt a l'obra. Si hi ha qui comença a estudiar Dalí es trobarà amb Cadaqués, es trobarà amb el Josep Pla, es trobarà amb el Fages de Climent, es trobarà amb el Pujols, es trobarà amb l'Eugeni d'Ors i la Lídia, es trobarà amb tota la cultura catalana. Es trobarà amb el gran putrefacte pelut d'en Guimerà. I haurà de saber qui és i ho buscarà al Google. Es trobarà amb la pàgina de l'Associació d'Escriptors en Llengua Catalana. És una porta.'

Asseu-te a parlar amb nosaltres del Compte Expansió i hi estarem el temps que necessitis. Cinquanta anys, per exemple.

Reuneix-te amb els nostres gestors personals, truca al 902 323 000 o entra a bancsabadell.com/relacions

Compte Expansió de Banc Sabadell

Joan-Pere Viladecans

'Espriu em deia: "Casi's jove, no faci com jo"'

Entrevistem el pintor Joan-Pere Viladecans, en ocasió de l'exposició-homenatge 'Sinera', dedicada a Salvador Espriu arran del centenari del seu naixement. L'exposició serà a la nova Sala Ciutat de Barcelona fins el 28 de febrer. Viladecans parla de la relació amb el poeta, que va conèixer el 1966, i del seu univers literari; critica la instrumentalització que se'n fa, carrega contra la 'generació del Mall', que ara porta la veu cantant del centenari, però que als anys seixanta atacaven Espriu.. A Viladecans Espriu li deia: 'Casi's jove, no faci com jo.' O una altra: 'No s'envaneixi ni s'acolloneixi, jo aposto per vostè.'

En l'origen de l'exposició hi ha un encàrrec de la Fundació Enciclopèdia Catalana, el llibre 'Sinera', una edició de bibliòfil que conté una antologia de poemes de Salvador Espriu feta pel seu nebot Sebastià Bonet, il·lustrats per Joan-Pere Viladecans, que també n'ha dissenyat la capsa que el conté.

Viladecans comença explicant:

—L'obra d'Espriu és molt polièdrica. La seva poesia és molt existencial, possiblement amb voluntat de transcendir, conté una profunda reflexió sobre l'existència de l'home. Alhora, tota la prosa, la narrativa, és molt sarcàstica, grotesca, irònica, i amb una arrel popular molt profunda, fins i tot 'valleinclanesca'.

—Arrel popular... En l'exposició mostreu rajoles, el mocador de fer farcells, la cadira de boga, les ferradures...

—Sí, evident. I l'arrel popular abasta no tan sols Arenys-Sinera,

sinó pràcticament tot el Maresme.

—I quin vincle hi té, ell, amb aquest paisatge?

—Ell té un diàleg permanent amb el seu entorn i amb el paisatge. Però passa que l'obra d'Espriu té molt poques imatges, i d'aquí ve una de les dificultats d'interpretar-lo, d'acompanyar-lo estèticament, plàsticament. Així i tot, hi ha una referència constant al mar, el núvol, el marbre... i els personatges que va reunir Ricard Salvat per fer la 'Ronda de mort a Sinera'.

—L'exposició comença amb un poema de 'Cementiri de

Sinera', que diu:

**Quina petita pàtria encercia el cementiri!
Aquesta mar, Sinera,
turons de pins i vinya,
pols de rials. No estimo
res més, excepte l'ombra
viatgera d'un núvol.
El lent record dels dies
que són passats per sempre.**

—Sí, parla del paisatge de Sinera, que és la seva pàtria idealitzada. Sinera en llatí ('cinera'), vol dir cendres. I cendres són es va trobar ell quan es va acabar la guerra civil. Aleshores ell es reclou i imagina una petita pàtria, de

gent lliure, i fa una reivindicació permanent i una fidelitat total a la llengua.

—Aquesta petita pàtria es pot traslladar a avui?

—No. Jo crec que no hauríem d'interpretar Espriu o llegir Espriu com si ell hagués estat un visionari. No és veritat. Per molt que es digui que els artistes, els creadors s'avancen a la seva època, és mentida; ells la retraten d'una manera radical, però no s'hi avancen. La visió que es vol donar de l'Espriu únicament, exclusivament cívica probablement n'origina una interpretació unilateral. Que Espriu és un poeta cívic, és evident. Que s'ha mantingut fidel al país i a l'idioma, és evident. A mi alguna vegada m'havia dit: 'En cada vers i en cada paraula m'hi jugo la pell.' Però, a més d'això o juntament amb això, és un poeta que representa una cimera literària universal. L'una cosa no pot ocultar l'altra.

—Aquesta mena d'entronització de l'Any Espriu, creieu que l'incomodaria, o se la prendria amb satisfacció, perquè hi havia una part de vanitat, també, en ell.

—Ell era un home molt crític i ja en vida seva va ser considerar el poeta nacional. Jo sempre vaig dubtar si ell ho acceptava per, diguem-ne, vanitat, o si ho acceptava com un servei més al país. Més aviat m'inclino per aquesta última interpretació. Jo diria que ho feia per responsabilitat cívica i perquè en ell es concentrava el manteniment de les essències. També és cert

que això li va ocasionar moltes enemistats i moltes crítiques.

—Creieu que se'n podrà escapar, que el tornin a encaixonar?

—Tot això és una qüestió del poder i dels polítics, que tendeixen a apropiat-se els artistes, sobretot quan ja no poden objectar res, com un senyal vivent del seu propi poder.

—Per tant, l'irritaria?

—Molt possiblement. A ell i a tothom, si no és un home que hagi perdut totalment el seny. Que t'utilitzin d'una manera unilateral, política i en representació d'una sola cosa, d'alguna manera és desvirtuar la teva obra.

—Primer vas llegir Espriu i després el vas voler conèixer.

—Vaig fer unes pintures sobre les 'Cançons de la roda del temps'. Devia tenir uns divuit anys. I la imprudència de la joventut em va portar a voler-les-hi ensenyar, tot i que jo era molt tímid. No sé si volia saber-ne l'opinió, que la volia saber, o tocar personatge, que també és molt típic dels joves, i dels joves d'aquella època. Vaig trucar al portal de casa seva i l'Espriu no em va atendre, però em van fer deixar el número de telèfon. Al cap de tres dies em va trucar. Quan hi penso encara em tremolen les cames. Em va dir que marxava a passar l'estiu fora de Barcelona, devia anar a Arenys, i passat l'estiu que el truqués, que amb molt de gust em rebria.

—Li havíeu deixat una mostra de les pintures?

—No. No vaig poder aconseguir

que mai es quedés cap de les meves pintures. Ell m'hi va fer anar unes quantes vegades amb la carpeta a sota el braç i jo li deia: 'Quedi-s'ho.' I sempre em deia que de cap de les maneres. Espriu no acceptava regals.

—Per què no?

—Perquè deia que ocupaven espai... La raó certa no la sé.

—Recordeu aquella primera conversa amb Espriu?

—Em va rebre al despatx que tenia al passeig de Gràcia. Hi vaig ser molta estona. Em va fer un examen exhaustiu. Val a dir que tenia una certa prevenció per l'art abstracte, per entendre'ns, per l'art contemporani. Creia que era una cosa instintiva, arbitrària, i que al darrere no hi havia pensament. En part tenia raó. I aquesta mancança de pensament i de reflexió encara és molt visible en l'art contemporani, que ha derivat cap a un esteticisme, cap a una voluptuositat que emociona poc. Dit això, em va preguntar ratlla per ratlla, taca per taca, i color per color què volia dir. Com havia traduït en imatges els seus poemes i les seves paraules de les cançons de la roda del temps.

—I com va anar el 'cinquè grau'?

—L'examen no el vaig passar malament, perquè jo m'hi havia esforçat molt, fent les obres, llegint els poemes i escoltant Raimon, que ja havia publicat el disc.

Llegir l'entrevista sencera

Màrius Serra

'Els Dalí haurien pogut descompensar el centre de gravetat de la novel·la'

Màrius Serra proposa una novel·la més dura que no pas amable, tot i que defensa l'esperit esperançat i positiu dels protagonistes. És una novel·la de família, de personatges a qui pesen i marquen les absències, els silencis, les traïcions, covardies, enyorances, rancúnies... Fa literatura de la condició humana i això que atrapa el lector. 'Plans de futur' (Proa) va guanyar el premi Sant Jordi. Aquesta setmana arriba a les llibreries.

Aquesta història és certa i recollida en una biografia sobre Ferran Sunyer escrita per Antoni Malet. Però la novel·la que ha armat Màrius Serra és ficció, perquè allò que escruta és la part emocional dels personatges, des d'una quotidianitat del tot inventada, amb misteris que són silencis persistents, amb fantasmes, enyorança, desamor.

—Em vaig trobar que era una família desestructurada 'avant la lettre', quan ningú no sabia encara què volia dir aquest terme. Es converteix en una família atípica perquè en poc temps la família Sunyer i la família Carbona

pateixen dues morts (el pare Sunyer d'una tuberculosi i la mare Carbona d'un atac de cor) i la desaparició, sense que se'n torni a saber res, del pare Carbona.

—La causa d'aquestes morts no s'explica al llibre, fet que fa augmentar el misteri de les absències.

—No n'he explicat les causes intencionadament, perquè en el llibre s'acaba passant quatre vegades pel cementiri i no volia carregar-hi les tintes, com tampoc no volia incidir en les raons de la malaltia del Ferran Sunyer, en Ferri, fet que em reservo quan parlo del metge, arquetip de l'època, que comença a tractar-lo i

li vaticina el pitjor diagnòstic.

—Per sobre de tot és una novel·la de família.

—Una novel·la de família és un terreny adobat en el camp emocional i en el de les percepcions diverses. Amb la mare, per exemple, m'interessava de treballar la idea de la culpa, potser perquè, com qualsevol mare davant d'un fill malalt, fa una autoinculpació. I aquesta projecció de la culpa es trasllada després a l'Àngels, una de les germanes. La culpa plana per sobre de tota la família, perquè la culpa sempre esquitxa. Un altre element emocional que he volgut treballar és el desamor,

que és més greu en el cas d'un nen petit, a causa de l'absència de la mare. Ho pateix el petit Ferran Carbona, que nota 'efecte madrastra'. Aquest Ferran, a més, és el personatge que fuig cap a l'exili després de la guerra, l'únic que acabarà fent la vida fora del nucli familiar. Era interessant de pensar com podria haver viscut deseparat.

—I què hi cerqueu, en les germanes Carbona?

—Entre la Maria i l'Àngels vaig explorar-ne les diferències, em vaig esforçar a diferenciar-les: una és la filla gran obsedida a creure que el seu pare és un heroi que s'ha jugat el físic i ha fugit per ideals. En canvi, l'Àngels, la germana mitjana, no pateix l'absència del pare de la mateixa manera. L'interès d'ella se centra en el seu cosí Ferran, i l'interpel·la, perquè n'està enamorada. El lligam entre totes dues és molt fort, són dues persones molt properes que passen la vida juntes, tenint cura del seu cosí, però no com si fos un esclavatge, perquè en Ferri irradiava llum. Per això el llibre comença amb el pare fugit, que els escriu una carta a totes dues.

—El llibre és escrit en segona persona, fet que d'entrada pot incomodar el lector.

—Utilitzar la segona persona és una de les troballes per explicar la història. La segona persona fa que la història t'interpel·li, perquè la segona persona sempre necessita un receptor. D'aquesta manera també evitava d'acostar-me massa al relat biogràfic del narrador omniscient.

—I com vas fer la troballa?

—Quan ja tenia decidida la segona persona, em sembla recordar que vaig llegir un dels últims Auster, aquell que és autobiogràfic, però que utilitza la segona persona per distanciar-se. I llegint-lo em va refermar en la decisió. El 'tu' permetia de distanciar-me.

—En la novel·la hi ha dues menes de 'tu': el que hi predomina és una mena d'interpel·lació que de fet és un monòleg interior. Però també hi ha una relació epistolar directa, entre els cosins Ferran Carbona des de l'exili i Ferran Sunyer.

—Les cartes que reproduïxo de Ferran Carbona són reals, i les he reproduïdes pràcticament com són escrites. És el recurs que vaig trobar per mirar el món exterior des del nucli familiar, i així parlar de l'exili i de les matemàtiques i dels matemàtics d'aquell moment. I fer-ho sense interferir en el ritme interior de la novel·la, que no fes empal·lidir l'olla a pressió emocional. 'Plans de futur' és una novel·la d'habitació tancada, però amb les finestres obertes. Perquè l'interès central es troba en la vida quotidiana d'aquella família atípica. Parlant de cartes, hi ha un personatge, la baba Modesta, que surt d'una de les cartes que va enviar el Ferran Carbona al Ferri, el seu cosí. En la novel·la la baba Modesta és la dida i després minyona de la casa.

—En la novel·la hi apareix la família Dalí. S'entén que la Maria Carbona va festejar amb el jove Salvador Dalí.

—Les germanes Carbona, tot i que

es van quedar a casa per tenir cura del seu cosí Ferri, no eren dues monges ni dones de poc enteniment. Eren riques, cultes i creatives. La Maria i el Salvador sembla que van festejar: ell va tenir la necessitat de retratar-la en el seu procés de formació. També hi ha un estudi previ del quadre que es conserva al Museu de Montserrat. L'Àngels va acabar il·lustrant el llibre de l'Anna Maria, la germana del Dalí. Però, respecte dels Dalí, vaig fugir de caure en una cosa que detesto, que és allò d'anar deixant noms de famosos de la cultura sense cap més sentit que l'efectisme. Per això no hi vaig introduir el García Lorca, tot i que per l'època és segur que es van conèixer. Els Dalí haurien pogut descompensar el centre de gravetat de la novel·la. La família Dalí era un tema molt perillós, perquè s'hauria pogut menjar la història.

—El capítol del 'partixi', on intercaleu una partida del parxís amb la història del retrat del Dalí, és deliciosa.

—En aquest capítol necessitava situar un seguit de fets clau de la novel·la, i el recurs del parxís, un joc on pots matar i perseguir, m'anava molt bé. Vaig triar de fer un paral·lelisme entre el pare Dalí, que es va quedar vidu i es va tornar a casar amb la germana de la seva dona, i les famílies Sunyer i Carbona, perquè si el pare Carbona no hagués fugit, es podia haver casat també amb la Teresa.

Llegir l'entrevista sencera

Josep M. Fonalleras

'M'he llançat a un mar on no havia nedat'

En Climent, un escriptor obsessionat en la forma i amb dificultat per trobar l'argument per a enfil·lar una nova novel·la, viatja amb els amics a Roma, una ciutat que coneix i s'estima. El darrer dia de l'estada anuncia que s'hi queda, que vol intentar escriure la novel·la que fa tant de temps que el fa barrinar. Per això ha carregat fins a Roma una calaixera-arxiu, de plàstic, on guarda les llibretes de notes, cartes, fotografies i més material per a confeccionar l'obra. Però, poc abans d'acabar l'estada, en Climent es mor.

Us oferim un vídeo en què llegeix un fragment del llibre per a la sèrie Escriptors.TV

Amics i família retornen el cos i la calaixera a Girona. Enterren Climent. I la calaixera es converteix en el seu llegat literari, però també en una peça voluminosa i incòmoda per als amics, un destorb, perquè aquella vella andròmina té un pes, real i sentimental. Per deslliurar-se d'aquest pes, els amics encarreguen a un escriptor, que coneixia veladament Climent, que miri d'escriure la novel·la que ell tenia al cap, amb l'ajut dels papers que conté la calaixera.

Ens endinsem en un món d'una doble creació literària, la que conté els papers que guardava Climent i la de l'escriptor que té l'encàrrec d'enfil·lar-los. I en aquest punt situem la conversa amb Josep M. Fonalleras, autor de 'Climent' (Ara Llibres) i li demanem sobre la creació i més aspectes metaliteraris.

—Dieu que és la novel·la més autènticament de ficció de totes les que heu escrit. Tanmateix, també dieu que és la més arrelada a la realitat, amb noms i llocs que són del tot reals. Hi ha una aparent contradicció en totes dues afirmacions...

—Introduir personatges reals i indrets identificables era una cosa nova per a mi. Va anar així: mentre escrivia, pensava: 'T'has de deixar anar, has de poder identificar els llocs sense que sembli una cosa impostada.' I amb els amics funcionava de la mateixa manera. Llocs i amics feien d'agafadors amb la realitat.

—I això dieu que és nou? Ni en els contes no ho heu fet abans?

—L'entorn no és identificable en cap de les novel·les que he fet abans. Però això les converteix en massa explícitament conceptuals. En canvi, a 'Climent' he experimentat la sensació de partir d'una realitat molt determinada (viatges, cartes, amics, el paisatge del costat de casa...) i això m'ha permès de crear una línia molt ficcional. I n'estic molt content. Tinc la sensació d'haver creat un món, una història homògena.

—Us heu fixat en el què, a més del com.

—Què passa a la novel·la és important. I això va lligat a la concreció. Abans pensava que posar localitzacions a les novel·les era sinònim de costumisme, i la no localització de les escenes s'associava a la literatura d'idees. Però, és clar, no és necessàriament així. Amb els contes també ho feia, segurament perquè pensava que havia de construir un món de ficció a través del llenguatge, sense més referents, perquè això li donava més universalitat.

—Bé, doncs us heu tret un llast.

—Va ser un moment d'il·luminació. Vaig pensar: 'Has de deixar-te anar narrativament.' Fou una il·luminació d'afany narratiu, perquè quan busques la raó última del llenguatge, et passa que no pares de preguntar-te: 'No ho podria escriure d'una altra manera, això que he escrit?', i quan estàs així acabes no fent res. Ja ho veus, amb 'Climent' m'he llançat a un mar on no havia nedat. Cercar

l'essència del llenguatge a seques és una làpida, si fas narrativa, però no si fas poesia. Fins ara, a la meua narrativa hi aplicava estratègies de la poesia. I aquest deixar-me anar és un moment d'epifania.

—Amb les localitzacions us ha quedat una novel·la molt mediterrània.

—Sí que té un aire mediterrani, i és molt viscut. Que una part de la història passi a Roma no és gratuït ni és cap 'boutade'.

—Què té Roma?

—És un lloc que conec bé, me n'hi aniria a viure demà passat. Tinc una mítica personal vinculada a Roma, forma part de la meua geografia particular, un escenari genuí, natural. Ja ve del meu pare: era guia turístic i de vegades viatjàvem amb ell. La primera vegada que em va portar a Roma jo tenia dotze anys, i em vaig perdre a la plaça de Sant Pere. El meu pare, que era molt vaticanista, em va fer fer la comunió solemne a Roma. I recordo la primera vegada que vaig visitar Roma amb en Modest Prats: vaig tenir la sensació de descobrir més coses de Roma que mai. Se la coneixia tan bé, era com una audioguia sense pitjar el botó. ■

Martí Domínguez

'La creació sempre va contracorrent, sempre ha estat perseguida i incompresa'

L'escriptor i periodista científic Martí Domínguez, professor de la Universitat de València i director de la revista *Mètode*, confessa que si s'hi pogués guanyar la vida, es dedicaria únicament a la literatura. Però que ha hagut de fer renúncies. I més perquè és pare de família. Per ell, en general, la claudicació també va lligada a la pèrdua progressiva d'idealisme i a la imposició d'uns valors neoliberals de la societat. I tot això ve a tomb de la nova novel·la que acaba de publicar, 'El fracassat' (Proa), a partir de la figura espantosa de Paul Cézanne i el seu compromís amb la creació. Hem entrevistat Martí Domínguez.

—Què us en fascina, de Cézanne, fins al punt de fer-lo protagonista d'una novel·la?

—De Cézanne em fascina la resistència que va tenir per a fer el que volia fer: essent fill de banquer, hauria pogut tenir una vida regalada, seguint les passes del seu pare i convertint-se en un pintor dominical. Però no, va arriscar aquesta vida fàcil per dedicar-se en cos i ànima a la pintura. En aquest sentit, el llibre és un homenatge a la creació i a la persistència en la feina i en l'obra ben feta. És una visió del creador i la creació, que sempre va contracorrent per naturalesa. La creació sempre ha estat perseguida i incompresa. Cézanne

va haver de suportar aquesta incomprensió i, en canvi, d'ell arrenca tot l'art modern. Ja ho va dir Picasso: 'Cézanne és el pare de tots nosaltres.'

—El títol, doncs, és un contrasentit, una provocació, una ironia, una pista?

—Cézanne va ser literalment un fracassat, tota la vida. La seva primera exposició no va arribar fins el 1903 i ell es morí el 1906. Va ser un somniatruït, s'envoltava de gent de mal viure, es va casar amb una model humil...

—Amb la qual va tenir un fill. A un creador radical i imprès

tenir un fill li complica molt la vida...

—El llibre també és una reflexió sobre la paternitat i sobre fins a quin punt es pot anar a totes amb l'art quan tens un fill. La novel·la explica el cas de Pissarro, gran amic de Cézanne, a qui es va morir la filla... Quan tens un fill l'has d'alimentar.

—L'equilibri en Cézanne no és possible. Perquè la creació és un imponderable.

—A vegades alguns creadors tenen la sort a favor, a vegades en contra. En un altre àmbit, quants escriptors no publiquen perquè no poden viure de la literatura?

—Podríeu deixar d'escriure?

—No, però he abaixat la intensitat de producció. Ja m'agradaria dedicar-me només a la creació literària. No cal exagerar, però quants de nosaltres hem de fer literatura de creació pensant a arribar a més públic per tenir una possibilitat de sobreviure? Cézanne encarna la creació 'avant la lettre'. Ell i els qui són com ell són creadors impressionants, arrauxats, que se la jugaven. Però Cézanne anava més enllà, perquè fins i tot era qüestionat pels arrauxats, els impressionistes. Els molestava.

—I això que l'amistat amb Pissarro fou important.

—La novel·la també és una història d'amistat, entre Cézanne i Pissarro. Ja veus que tracto d'alguns temes de fons. El llibre va 'in crescendo'.

—Al principi, és molt bonica l'escena de Cézanne i Pissarro amb el cavallet muntat i una ombrel·la a punt de pintar un paisatge d'Auvers. Ells malgirbats, amb barba llarga, i els pagesos del territori que se'n riuen.

—És que els veien com uns extraterrestres. De fet eren tan incompresos per la gent del poble com pels pintors acadèmics. Per això el debat de fons és com mantenir-se ferm en els principis de la creació. Perquè aquests darrers anys hi ha hagut molta claudicació.

—Per què?

—Possiblement hi ha hagut una pèrdua progressiva d'idealisme i s'han anat imposant uns valors

neoliberals. Per exemple, s'ha confós la creació literària amb l'entreteniment. Oi que no es pot posar de costat l'obra de Josep Pla i la de Ken Follett? No es troben al mateix nivell. Els darrers anys hi ha hagut una pèrdua d'exigència dels editors, tan lligats als balanços econòmics, i s'ha anat perdent la relació de l'editor amb l'autor. El context econòmic fa que se cerqui el 'best-seller' i això ha produït molta mediocritat i una homogeneïtzació per sota.

—I per reacció, per debatre aquesta situació, trieu la figura de Cézanne per posar-la davant el mirall.

—Jo em poso en la pell de Cézanne, 'Cézanne c'est moi'. Amb aquest llibre m'interessa moure el debat, no pas fer crònica històrica. M'interessa la vida, la lluita que hi ha al darrere, el fet de mantenir-se ferm en les seves conviccions creatives i alhora no abandonar la família. Les dones d'aquests pintors sovint no entenien els universos d'ells.

—Com era Hortense, la dona de Cézanne, i com va ser la seva relació?

—Fou un joc constant de temperaments. Cézanne la va pintar vint-i-cinc vegades. Són retrats duríssims: de mirada esmaperduda, malenconiosa...

—Com l'heu treballada, aquesta obra?

—Vaig començar el projecte l'any 2008 amb un viatge a la recerca de Cézanne, a la Provença. Volia explorar la relació del pintor amb el territori. La Provença és diferent després de Cézanne, perquè ell

va convertir aquest paisatge en universal. Va pintar vuitanta-set vegades el Mont Sainte-Victoire, per exemple. Però la meua recerca va continuar a París i a Auvers i em va impressionar molt la cabana miserable on vivia i també assabentar-me de la relació d'amistat que va tenir amb Camille Pissarro. I vaig passar a explorar en aquesta direcció. Tal com vaig fer amb la novel·la sobre Voltaire ('El retorn de Voltaire', Destino, 2007), on vaig fixar un període concret, en aquell cas els tres darrers mesos de vida, aquesta vegada vaig triar el període en què Cézanne, amb un fill acabat de néixer, va deixar París i es va instal·lar a Auvers, al poble del costat on vivia Pissarro, i tots dos es van dedicar a pintar a l'exterior, i Pissarro li feia de mestre. Això s'esdevé entre el 1872 i el 1874. M'ho he passat molt bé documentant-me, treballant la intrahistòria, perquè vas entenen la iconografia de tot aquell període.

—I què en vau treure?

—Cézanne volia conquerir París amb una poma. En una poma hi és tot. Perquè tot depèn de l'ull de l'artista. I des d'aquesta perspectiva, res no és anodí i tot es pot pintar. Al final del llibre trobem Cézanne i Pissarro pintant del natural un mateix paisatge i s'hi acosta un personatge que és corredor de borsa, que s'adona que encara que pinten el mateix, tots dos quadres són ben diferents, perquè no pinten la realitat, sinó que pinten la seva realitat.

Llegir l'entrevista sencera

Albert Forns

Qui vol ser Albert Forns?

S'acaba de publicar una novel·la sense complexos que va fer xalar el jurat del premi Documenta, que no va dubtar a escollir-la i elogiar-la d'una manera poc freqüent. Es tracta de 'Albert Serra (la novel·la, no el cineasta)', del periodista Albert Forns (Granollers, 1982), publicada per Empúries. A més, l'atzar ha fet que també acabi d'aparèixer un llibre de poemes seu, 'Ultracolors' (Labreu). L'hem entrevistat. També el podeu veure en vídeo, a la sèrie 'Escriptors.TV', on llegeix el començament de l'obra.

El llibre d'Albert Forns comparteix el concepte de l'exposició 'From here on. D'ara endavant', dedicada a la post-fotografia, que es pot veure aquests dies a l'Arts Santa Mònica. Perquè ambdues propostes s'interroguen sobre l'autoria i l'originalitat, i la importància de la construcció del propi jo, a través de la irrupció d'internet i les xarxes socials, a través de la barreja de gèneres amb una gran naturalitat. A 'Albert Serra (la novel·la, no el cineasta)', Albert Forns construeix un personatge que en la primera línia de la novel·la decideix de convertir-se en el cineasta Albert Serra. Aquesta és el punt de partida i el motor de totes les peripècies que s'esdevindran, amb la voluntat d'aconseguir aquesta transformació.

—Heu parlat de la influència de Vila-Matas en aquest llibre, però també el podríem emparentar amb Francesc Trabal?

—El Trabal irònic, potser sí que hi podria fer pensar. Però quan apunto a Vila-Matas és perquè en la novel·la faig coses que ell ha fet des de sempre en les seves obres: interactuar amb els personatges a través de la ficció, convertir la literatura en una segona oportunitat. M'agrada tant en Vila-Matas que fins i tot el faig aparèixer, l'incloc com a personatge per fer-li l'homenatge encara més explícit.

—La hi heu enviat la novel·la, a Vila-Matas? Sabeu si l'ha llegida?

—Ho he hagut de fer a través de la seva agent literària, i no sé si l'ha llegida. Qui sí que se l'ha llegida és en Pere Gimferrer, que també hi surt.

—I com és que hi surt en Gimferrer?

—A mitja novel·la el protagonista participa en un documental sobre l'Albert Serra i surt en Gimferrer parlant del cineasta.

—Heu ficcionat allò que Gimferrer pensa d'Albert Serra?

—No, no m'invento pas allò que diu Gimferrer. No ho faria mai, perquè no seré mai tan bo com ell. En aquest cas, com en molts altres moments del llibre, utilitzo recursos periodístics, sobretot del nou periodisme i del periodisme 'gonzo'. Faig un vincle directe amb el periodista. En aquests casos jo em converteixo en un personatge més, i tot allò que veig i observo és real.

—La barreja de gèneres és un dels elements que caracteritza aquesta novel·la.

—No és una novel·la estricta, perquè hi apareixen molts gèneres. Vila-Matas diu que fa

ficció, però hi ha un munt de coses que explica que són reals. A mi m'agrada anar amb la veritat davant. Tota la documentació sobre l'Albert Serra que apareix en la novel·la és real. Allò que és ficció és el personatge que m'invento que es vol transformar en l'Albert Serra. I les coses que són falses es veuen de seguida, com una reunió que apareix entre Serra, Dalí i Hitler. Però hi ha moltes coses certes que relato, que em van passar durant dos viatges que vaig fer a França i a la Documenta de Kassel per veure com Albert Serra dirigia dues pel·lícules. Quan ets allà no hi ha res millor que ells. La realitat supera la ficció. Per això, jo em limito a fer d'observador de l'escena.

—Aquest fet també és emparentat amb els films documentals que es fan d'un temps ençà.

—Sí, això passa en les pel·lícules d'Agnès Varda, per exemple, o a 'Mapa' de León Siminiani, on explica tot el procés per a fer el documental. A mi no em servia ni la ficció sola ni el reportatge sol, de manera que els vaig utilitzar tots dos.

—És una proposta desacomplexada.

—No he posat límits a la ficció. I això sobta, potser perquè encara que haguem superat tots els 'ismes', els gèneres encara són molt estancs. Valia la pena de rebentar-ho tot. Les parts que són clarament de nou periodisme conviuen amb fragments de diari, parts que semblen dramatúrgia, ficció estricta... Aquesta manera

de fer la relació amb el temps que vivim: és una època eclèctica, on no tens temps de processar tot allò que t'arriba, és una mena de batibull cultural.

—Us heu fet conèixer a través de les xarxes socials. Sou un personatge en aquesta realitat virtual.

—Internet facilita aquest consum superficial. I la novel·la és construïda com una lectura hipertextual. El personatge fa el mateix que tu faries mentre navegues per la xarxa. Anar d'un cantó a un altre. En la novel·la hi ha molta reflexió sobre la Viquipèdia també, sobre la idea de l'obra original, sobre la còpia, l'autoria... Em vaig arribar a plantejar si pel fet d'utilitzar massa la Viquipèdia em podrien denunciar. Tot i que aquest tema de la citació, la còpia i el plagiat trobo que és un tema una mica superat. Aprofitar el millor dels altres per reforçar un discurs propi, aquesta és la idea, que jo trec de Pérec i de Vila-Matas. Avui l'originalitat neix gairebé de la no-originalitat, de l'obra que ja és feta. Això és un canvi, perquè abans, sobretot, s'evitava que es notessin les influències.

—L'altre dia el crític Julià Guillemon parlava de 'la novel·la dels sense-feina', i emparentava les novel·les de Marta Rojals, Joan Todó i la darrera de la Lúcia Ramis, totes tres escrites en un moment de crisi laboral. Seria el vostre cas, també?

—Sí, una més. Però jo vaig començar la novel·la mentre treballava, i les circumstàncies

de quedar-me sense feina van fer que m'hi pogués dedicar completament. He aprofitat el temps de desocupació per escriure la novel·la, ha estat una oportunitat. Durant més d'un any vaig instal·lar-me a la biblioteca del MACBA on vaig anar escrivint. Jo a casa no hi sé treballar.

—Per què us costa de treballar a casa?

—Escriure és plaent i frustrant també i si sóc a casa, els petits obstacles que se'm presenten em vencen, perquè hi ha interrupcions constants i massa estímuls.

—Abans us volia preguntar, i he perdut el fil, què us en va dir Pere Gimferrer del llibre?

—Em va dir que s'ho havia passat molt bé, que li havia interessat el tractament que havia fet de Miquel Barceló, que també surt, i l'interès de relacionar-lo amb Albert Serra. Perquè Barceló no té cap influència en Albert Serra, sinó que és un pintor que a mi m'interessa molt i el vaig voler introduir. I em va parlar de Bruno Bischofberger, el marxant de Barceló, un home ocult, que Gimferrer va conèixer una vegada...

—I Albert Serra què en diu, del llibre?

—Sé que encara no se l'ha pogut llegir gaire. Vam parlar una vegada i em va preguntar si considerava que havia acabat l'obra, perquè està preocupat pel fet que tothom diu que fa coses, però la majoria no les acaba, o sigui que no fa re.

Llegir l'entrevista sencera

Lluís Foix

Un home de paisatge de secà

Lluís Foix és un dels grans periodistes d'aquest país, que ha fet tota la seva carrera a La Vanguardia. Amb quaranta anys d'ofici, n'ha estat director i corresponsal a Londres i a Washington. D'aquest personatge, n'esperem amb ganes les memòries de periodista. Foix diu que arribaran, però aquest any, que en fa setanta, ha començat escrivint els records d'infantesa, d'un paisatge de secà i d'un paisatge humà, el de Rocafort de Vallbona i de la vall del Corb (l'Urgell), el del temps que marca la vida al camp, i que ha conformat el seu caràcter i els seus valors.

El periodista publica 'La marinada sempre arriba', unes memòries d'infantesa i adolescència, situades al seu poble, Rocafort de Vallbona, a la vall del Corb, a l'Urgell.

—Podeu tancar els ulls i descriure el paisatge de Rocafort de Vallbona?

—Hi ha una casa, la meua, on vaig néixer; hi ha una topografia específica, la vall del Corb, que cada dos quilòmetres té un poble dalt d'un turó. Això ve del segle IX i X, durant la lluita contra els sarraïns, que va originar un conjunt de nuclis veïns, cadascun amb una personalitat pròpia, amb un accent, una manera de parlar, uns costums i una manera de fer pròpies.

—Caram.

—Rocafort de Vallbona és una zona de secà, que gairebé toca al rec. Una zona d'ametllers, olivers, sembrat i vinya. El secà és sinònim d'austeritat, d'esforç, d'estalvi. En canvi, el rec és com l'Oest americà. Els del rec miraven a terra, l'horta i els fruits, els de secà miràvem el cel, a veure si plovia. Fins als anys seixanta del segle XX, el temps formava part de l'activitat de la vida. Jo encara, abans d'anar a dormir, miro el cel per saber quin temps farà. Gelades, pedregades, humitat, calor, obagues, solanes... El temps conforma el caràcter de la gent del camp, que lliga amb els canvis de cicle de la natura, que es fan sense pressa, quan toca, sense precipitar-se.

—...

—El paisatge més important és el paisatge humà, un paisatge de mil anys. Són nou pobles molt vinculats al monestir de Vallbona de les Monges, que convocava la gent de tots els pobles quan l'abadessa es moria; les monges la cridaven tres vegades i si no responia la donaven per morta. I encara hi ha un altre paisatge que la gent no té present, que és el paisatge que defineix els termes: construint els marges, cabanes, obrint camins, murs... Són les petjades ancestrals, les catedrals dels pobres. Hi ha marges immensos tan ben col·locats, fruit del treball de molta gent, sense recompensa, perquè als termes s'hi matava el temps. El terme

per a les persones arrelades al territori té una importància gran. Perquè és una terra regida per les arades de generació en generació. Una cabana té una història impressionant: ha servit d'aixopluc de les pluges, d'espai de reunions secretes, ha estat un lloc per amagar-se de les persecucions... Em fascina que darrere la quietud de les pedres hi hagi tota una vida dedicada de molta gent anònima, que ja no hi és.

—I aquest paisatge, com ha conformat el vostre caràcter?

—M'ha fet com sóc. De la gent, del nucli familiar, he après a conservar la paraula donada, a respectar l'altre, l'esforç, l'estalvi, la idea que a la vida tot costa, que la vida és prou dura perquè si no t'hi encares et pot tombar. L'Ibáñez Escofet em deia: 'Els de Lleida heu passat tanta gana que quan veniu a Barcelona us ho voleu fotre tot.' A Rocafort hi havia la idea del dret, de les propietats, de les fites, de les partions. I predominava molt la idea de 'allò que és meu és meu', de 'podem tenir poc, però allò que tenim és nostre'. Certament, Catalunya és més filla de Roma que no pas d'Atenes, perquè no tenim grans pensadors però sí que tenim grans juristes: el primer Ramon de Penyafort, en Puig Salellas, Roca-Sastre, Ramon Faus, Lluís Figa, fins i tot en Porcioles..., i molts provenen de les terres de Lleida.

—Carme Riera també ha escrit unes memòries d'infantesa, que acaben de sortir publicades. Citant Gil de Biedma, diu que l'etapa fins a deu anys ha estat la més

important i determinant de la seva vida. Ho compartiu?

—Hi estic bastant d'acord, potser no amb aquesta concisió, però sí fins que perds la innocència. Hi ha tantes coses que no surten però que tenim gravades dins d'aquesta etapa...: veure plorar el pare per la pèrdua d'una collita, les amistats primigènies, presenciar un robatori... Són anys que marquen la teva relació amb el paisatge humà. També et marquen els mestres que has tingut. Vaig tenir dos mestres importants fins a tretze anys (en aquesta edat ja sabia fer taquigrafia i picava a màquina amb molta rapidesa). El poble era marcat pels tres homes anomenats 'senyor': el senyor rector, el senyor mestre i el senyor metge. I això marcava el concepte d'autoritat que hi havia a casa.

—La infantesa i adolescència de la vostra generació va coincidir amb la postguerra, temps de silencis.

—El fil conductor de tot aquest llibre són els silencis de la postguerra. Ningú no parlava però tothom sabia. Eren silencis eloqüents.

—També eren silencis feixucs.

—Sí, però hi havia una certa il·lusió de viure, de sortir-se'n. Pitjor va ser la generació dels meus pares. Recordo haver vist Franco entrant per la Via Laietana i molta gent aplaudint-lo, però, alhora, ja hi havia grupuscles de resistència cultural. Una de les meves dèries de sempre ha estat llegir llibres sobre la guerra. En tinc molts. Perquè jo no sabia qui era Indalecio Prieto ni Nicolau d'Olivera, per exemple. Perquè no

se'n parlava, ni d'aquesta gent ni d'aquesta època ni tampoc s'ensenyava a l'escola. Per això som una generació molt interessada per la guerra.

—Abans de setze anys, quan vau marxar a Barcelona, us vau dedicar a fer de pagès.

—Jordi Pujol, amb qui he tingut moltes converses, em deia: 'Tu ets internacionalista, tu no coneixes Catalunya.' I un dia li vaig contestar: 'President, tu pots ser catalanista, però no pots ser més que jo, perquè de jove em vaig passar dos anys llaurant la terra, entenent-la, respectant-la, i me l'estimo.' Després d'això, ja no em va tornar a dir mai més que no coneixia el país. I aquest llibre té la voluntat de retre homenatge a aquest petit país meu, un territori poc conegut de Catalunya.

—Abans parlàvem del silenci. Fa uns quants anys, al Canal 33 hi havia un programa que es deia 'Silenci' i que mostrava la feina de joves creadors i els demanava una imatge de silenci. Senyor Foix, quina és la vostra imatge de silenci?

—Per mi és contemplar la natura, el silenci de la nit contemplant el firmament, i que de tant en tant el trenca el rauc de la granota o un gos que fuig. Jo sempre penso que la nit ens permet de veure millor les coses que la llum del dia, que més aviat desfigura les coses. I aquest silenci que produeix la natura, encara que no faci soroll, és un terrabastall interior.

Llegir l'entrevista sencera

Josep M. Espinàs

El temps de Josep M. Espinàs, un 'carpe diem'

El 23 d'abril de 1976 sortia el primer Avui, i Josep M. Espinàs hi començava a publicar un article d'opinió diari (tret del dilluns), pràctica que aquest Sant Jordi farà trenta-set anys que dura (d'uns quants anys ençà, a les planes d'El Periódico). El fet és excepcional i no sabem si n'hi ha cap precedent, perquè avui Espinàs ja ha fet vuitanta-sis anys. Aquesta feinada la trobem reflectida ara en el llibre 'Una vida articulada' (la Campana) que, en cinc-centes pàgines, ofereix una selecció dels articles més reeixits. Ordenats cronològicament i sense títol, es converteixen en un conjunt de proses (al voltant de mig miler) unitàries.

Hem entrevistat Espinàs en vídeo i li hem fet llegir algunes d'aquestes proses. També us oferim un segon vídeo, on ens ha mostrat tres objectes que el defineixen: al seu despatx, ens ensenya la inseparable màquina d'escriure, una de les seves pipes, i un volum del 'Diccionari etimològic i complementari de la llengua catalana', de Joan Coromines.

Josep M. Espinàs tenia quaranta-nou anys quan s'hi va posar i l'addició a l'article diari i la curiositat per la vida dels altres, des d'una mirada humanista, gens pretensiosa, des de la llibertat de dir i de triar el tema (rarament

sobre política), han anat articulant la seva vida, com diu el títol del llibre. Tot amb tot, abans d'aquesta etapa que va començar amb la mort del dictador, Espinàs ja havia escrit articles al Correo Catalán i al setmanari Destino; i ja tenia vint llibres publicats, dels quals nou eren novel·les; i ja havia escrit la lletra de l'himne del Barça; i ja havia passat pels Setze Jutges, que en fou un dels capdavaners; i ja havia escrit un bon grapat de cançons per a infants...

'Una vida articulada' són tres dècades de relatar la vida de la gent i la història del país, d'exercitar una manera de mirar la

vida i un saber estar a la vida. El text de contraportada que Espinàs ha escrit és la primera mostra de la densitat de pensament humanista que s'hi concentra. A més, dóna alguns dels seus elements fonamentals del seu fer d'articulista. Diu:

Escric aquestes ratlles a mig gener, quan tants moments de la meua vida ja són a la impremta.
'La vida fuig i no s'atura una hora', va dir Petrarca. Té raó, però només és una raó cronològica. M'agradaria discutir-ho mentre plovisqueja i veig per la finestra una noia

que passa protegida per un paraigua vermell. Com si fos una flor que camina.
Perquè la vida sí que s'atura, admirat Petrarca. El que no s'atura és el temps. La vida s'atura cada vegada que tenim la sort de saber mirar-la.
Carrego lentament la pipa. L'encenc. S'enfila el primer fum. Miro el cel gris de gener. Gener és una paraula que prové del llatí 'janua', que significa 'porta'. Obro ara la porta d'aquesta hora nova. La vida sempre escriu.
És el temps el que esborra.

Espinàs és un articulista atípic, que fuig de l'anàlisi política, que se centra en fets populars i quotidians, però sense deixar d'aportar-hi reflexions pròpies, de gruix. Hem obert a l'atzar el llibre, hem anat a parar al 1985, a l'article que Espinàs va dedicar a l'enterrament de Salvador Espriu (pàgines 124 i 125). El text, avui, fa una gran impressió, tant per la mirada afinada que l'escriptor té del poeta, com per la metàfora espectacular que fa servir, 'respiració assistida', en una clara al·lusió al fracàs de la transició. I això ens fa pensar que 'Una vida articulada' també es pot llegir com una crònica dels anys de la transició. El reproduïm:

No va haver-hi a Arenys cap teatral Ronda de mort a Sinera. L'enterrament de Salvador Espriu semblava presidit –com una prolongació viva del cos i del gest d'aquell home– per l'austeritat que havia mantingut sempre el difunt. Diuen que el mateix Espriu havia fet saber que no volia

flors ni parlaments oficials.
Em vaig emocionar quan algú començà a cantar Els segadors amb la boca closa, sense lletra. Quina manera més ben trobada de posar dol a una melodia! S'anaven afegint veus a la greu i lenta remor, que anava creixent, i disminuïa, i tornava a créixer, com les onades que teníem al peu del turó. És una sort disposar d'una melodia tan bella, i anava desplegant-se fluidament amb tanta força com equilibri; fins al punt de convertir-se en una poderosa i conscient respiració col·lectiva.
I em pregunto: ¿què hi fèiem, a Arenys de Mar, tants milers de persones, sinó intentar de respirar?
¿Què hi fèiem, que érem capaços d'esperar tantes hores, i pujar els carrers costeruts, i atapeir-nos al cementiri, si no havíem de veure res?
Volíem respirar junts. Salvador Espriu ens havia convocat a respirar, ell que no tenia vocació de convocador de res. Perquè Salvador Espriu no reunia les condicions idònies que solen demanar-se a una persona per a esdevenir líder, catalitzador o punta de llança. Un home que no vol molestar, i que no vol ser molest, un home que no practica l'optimisme militant ni la vida pública, un home que creu en els dubtes, i dubta de les profecies, no hauria d'haver estat un home d'un poble. Prou sé els mèrits –de la persona i de la seva obra– que expliquen aquesta aparentment il·lògica devoció per Espriu de tanta gent. Però penso

que no acabariem d'entendre –almenys jo no acabaria d'entendre– la multitudinària mobilització per la mort d'un poeta, per valuós que sigui, si no ens adonàvem que el nostre poble pateix, avui, un dèficit de respiració, i n'és conscient. Vivim com no va voler morir Espriu: amb respiració 'assistida'. Amb respiració mecànica i controlada.

Continuem fullejant aquell 1985 i de seguida ens adonem de la gran varietat de les proses. Sense garbellar, apareix una perla. Es tracta d'un article que es reproduïx sencer, 'La sargantana i jo' (pàgines 126 i 127), i que és un boníssim exemple de com Espinàs mostra una manera d'estar a la vida i també una manera de mirar. Diu així:

Preniem el sol l'un al costat de l'altre. La sargantana i jo. S'havia aturat el vent, i els núvols respectaven un pam de cel –un centenar de quilòmetres, potser?– al voltant del sol, que intensificava fins al límit la seva energia en el punt més alt del seu llarguíssim salt sobre la vall. Jo estava pendent de la sargantana, però la sargantana no estava pendent de mi. O almenys no m'ho semblava. Mentre jo restés absolutament immòbil ella no s'allunyaria. En un moment determinat vaig tenir la sensació que sí que em tenia present. Que actuava com si fos la meua professora de relax.

Veure el vídeo de l'entrevista

Tomàs Llopis

'Jo sóc optimista, hem patit tantíssim, que pense que guanyarem'

Tomàs Llopis és professor de literatura a Pego (Marina Alta), però va néixer quinze quilòmetres més enllà, a Beniarbeig, el 1954. Precisament és en aquest poble que situa 'Hi ha morts que pesen cent anys' (premi Andròmina, 3i4), al segle XVII, a la Segona Germania, just abans de començar la guerra de Successió. Hi ha dos protagonistes, en Bernat, que viu els episodis de la Segona Germania de 1693, i el seu oncle Roc, que es troba pres i li ha deixat un llibre de memòries. La novel·la narra l'enfrontament entre dues famílies a causa d'una mort que es converteix en una maledicció o això pensen alguns dels personatges. Però hi ha molt més que una trama, hi ha una recreació literària d'una època clau. Com va dir Joan Fuster, el segle XVII és un període que s'ha de conèixer per a entendre el País Valencià d'avui.

L'escriptor ha publicat 'Hi ha morts que pesen cent anys' (3i4), novel·la històrica situada al segle XVII, que va obtenir el premi Andròmina de narrativa

—És curiós que us entrevistem avui, quan fa tres-cents anys exactes del Tractat d'Utrecht... La novel·la s'acaba amb l'inici de la guerra de Successió.

—La novel·la s'acaba en un moment d'esperança, el 10 d'agost de 1705, quan Bernat, un dels protagonistes, és a bord de la flota anglo-neerlandesa, a punt de desembarcar a Altea, comandada

pel general Basset. 'Ara sí que guanyarem', pensava en Bernat.

—En Bernat és ple d'esperança, perquè no sap què vindrà, però el lector sí que sap que no guanyarà. És una novel·la amb un final trist, doncs.

—Sí, tres-cents anys després encara esperem guanyar. Però jo sóc optimista; hem patit tantíssim que guanyarem. Per una altra banda, el moment en el qual s'acaba la novel·la representa també el final d'un antic règim. Tothom s'ha de fer d'una altra

manera després del 1707. S'acaba un món i en comença un altre, que no ens beneficia, però és un punt d'inflexió. Hi vam perdre moltíssim en aquella guerra, però tot anava congriant-se al llarg del segle XVII.

—El llibre ve encapçalat per una cita de Joan Fuster que diu: 'El segle XVII és, en l'evolució històrica del País Valencià, una etapa de crisi profunda, de desballestament econòmic i social, d'ensorrada política, que marca el destí del nostre poble de cara al

futur.' Aquesta cita es troba en l'origen de la novel·la?

—Crec que sí que es troba en l'origen de les reflexions inicials. Feia temps que observava un paral·lelisme entre el desballestament del segle XVII i el desballestament valencià dels últims vint anys. És un paral·lelisme evident. I en Joan Fuster, a 'Nosaltres, els valencians', ho escriu magistralment, en mitja pàgina. I jo ja feia uns cinc anys que observava que el país anava a mal borràs (obres faraòniques, hipoteques en condicions insostenibles...): una reedició moderna del feudalisme. I encara ha estat pitjor que no m'imaginava.

—Així doncs, 'Hi ha morts que pesen cent anys' és una novel·la històrica escrita amb la intenció de parlar de l'actualitat?

—La voluntat era de recrear el segle XVII tal qual era: institucions, vida quotidiana, alimentació, dependència de la climatologia... Però també hi trobem mà d'obra que desapareix, impostos abusius, abusos dels senyors i del rei... Quan ens trobem tot això, ens adonem que el segle XVII s'assembla al segle XXI. Ara, la intenció era escriure sobre el segle XVII; aquest era l'exercici literari que volia fer. Perquè era un desafiament per a mi, escriure una novel·la històrica.

—Els lectors han començat a fer el boca-orella amb la vostra novel·la i a fer-ne el paral·lelisme.

—Jo estic molt sorprès d'això que ha passat. He treballat amb la màxima dedicació i rigor possibles, però no pensava en els efectes que produiria en els lectors. Ni tan sols sabia què en faria, del llibre, ni tampoc tenia previst de presentar-lo als premis Octubre quan l'escrivia.

—Potser el llibre ens fa evident que no podem entendre el País Valencià d'avui sense mirar i entendre què va passar-hi al segle XVII.

—Aquesta és la tesi del Fuster. I és veritat, quan veus tot això que ha passat. I et preguntes per què els valencians són 'mollets', mes febles que els catalans, no tan combatius. Tenim poca traça a plantar cara al poder. I per què? Potser perquè hem anat rebent des de la Primera Germania fins avui. I tot això arranxa des de les Germanies.

—Per escriure la novel·la heu hagut d'escrutar el segle XVII del dret i del revés. Quines altres coses hi heu trobat que us hagin sorprès?

—Abans de posar-me a escriure la novel·la tenia una idea general del segle XVII, havia llegit les novel·les de Josep Lozano i Josep Vicent Escartí, m'havia interessat una mica pel Barroc... Però allò que m'ha agradat més ha estat recuperar les formes de vida, el paisatge, els camins, les comunicacions..., el país d'aquella època. He fet un tast de civilització considerable. I m'ha sorprès com resolien segons quines coses. Per exemple, al segle XVII era més fàcil i segur viatjar amb vaixell

de Dénia a València que per terra, possiblement per evitar els bandolers. També pense que bandolers i senyors tenien moltes connivències, fet molt evident. També sorprèn que la gent visqués sense creïlles ni tomaques. És molt curiós d'endinsar-se en tot plegat. Situe la novel·la a Beniarbeig, el meu poble de naixement. Tot i que visc a Pego, a Beniarbeig hi tinc una casa i hi passe els estius. I durant la redacció de la novel·la, cada vegada que hi anava feia l'exercici de mirar-me el poble com si fos al segle XVII. Aleshores només hi havia tres o quatre carrers, que encara hi són. Es pot rastrejar encara el poble del segle XVII, per on passaven els camins, la importància del riu... Quan vaig haver enllestit la novel·la, vaig deixar de suggestionar-me i vaig tornar a veure el poble amb els ulls d'ara.

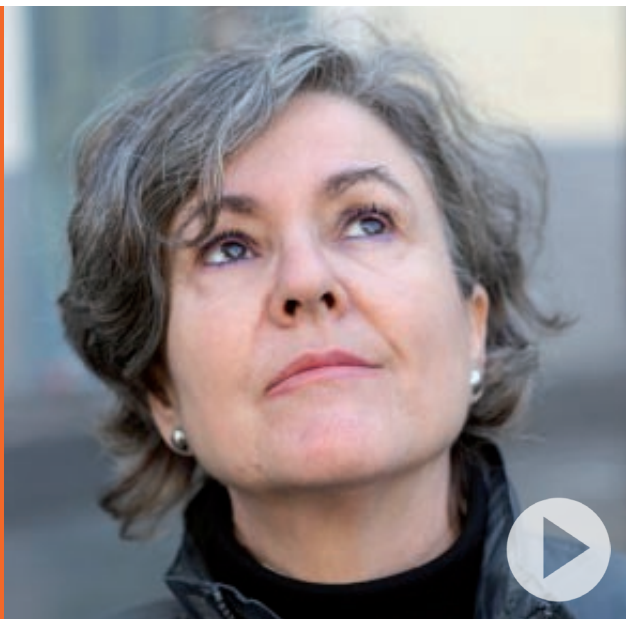
—També hi ha una gran riquesa de llenguatge.

—Em preocupava molt, el llenguatge. La Marina i la Safor, les comarques centrals, són terra de clàssics, i es nota perquè avui el llenguatge popular encara és ple d'arcaïsmes. I tenia moltes ganes de demostrar la bona salut del català del País Valencià, sobretot el d'aquestes comarques que no són gens empobrides lingüísticament. ■

Mercè Ibarz

'La indisciplina és necessària'

Mercè Ibarz és una dona intensa i rebel. Gens convencional, no s'acomoda ni amb ella mateixa. Observa amb inquietud allò que l'envolta i ho explica a través de la literatura. Sap escriure i no para fins que no ha trobat què vol dir. Malgrat que les paraules li flueixin, perquè té ofici, no es desvia ni un mil·límetre del sentit. No es deixa arrossegar per la facilitat narrativa i malda per expressar el sentit precís, de la mateixa manera que un cirurgià fa anar el bisturí, sense concessions, fent una feina aparentment invisible que penetra dins el lector amb suavitat. L'imaginari de l'autora et fa rebrotar el teu. La intensitat es va acumulant i quan acabes de llegir 'Vine com estàs' t'adones que l'has subratllat gairebé com si fos un assaig de la teva vida. 'L'amistat coneix els gestos i el moviment del cos, en sap més que l'amor i fins que el sexe'; 'El treball era en el meu cas vida funàmbula'; 'Cada dia provem d'evitar el fracàs'. Són glops d'un relat que et penetra sense alenar.

En aquesta entrevista, l'escriptora repassa els punts forts de la seva novel·la anant més enllà d'allò que és evident. La literatura i la vida, ens diu, van de bracet. Aquesta història, que es pot llegir com un retrat de la dictadura a través de dues amigues, conté literatura i vida.

—'Vine com estàs' és una obra de plenitud.

—És escrita a tomba oberta. El compromís amb mi mateixa era escriure amb franquesa sense convertir el relat en un vòmit. I així ha sortit un llibre airejat, com qui s'ha tret un pes de sobre.

Potser perquè és justament una vindicació de la indisciplina, tant en la manera de narrar com en la visió de la Història.

—Com es fa perquè no sigui un vòmit quan no hi ha personatges sinó que tot el pes cau en la narradora?

—Ajustant el fragment, diria, acceptant el fragment, que deixa la porta oberta a la imaginació i la memòria del lector. Veiem el món a trossos, com es veu a la tele, a les pantalles. Constantment canviem de pantalla. Ens hem tornat molt més ràpids i fluids. Potser per això aquesta segona

part del llibre és la que em dona uns lectors més entusiastes.

—El llibre comença amb un relat menys fragmentat, 'La guerra vista des del mas'.

—L'experiment narratiu del 'Repertori de passions', que vaig escriure primer, m'hi va dur. Van sortir a raig els records de la guerra que m'han explicat a casa i que un dia o altre havia d'escriure. Escrivint-lo vaig entendre que en cada terra es concentra la guerra. I que, en el cas de Saidí i els voltants —cap a Lleida o cap a Fraga—, es concentra un dels nuclis greus de

la guerra del 36. La construcció del canal d'Aragó i Catalunya a primers del segle XX és el preludi del que serà i del que no serà aquell temps de transformació. Experimentant s'arriba a poder dir el que fins aleshores no havies dit...

—Indisciplines, ja ho veig. És un llibre polític?

—De tota mena d'indisciplines, potser, narratives i històriques. Com els meus personatges són 'historiaferida', una paraula i un sentit que maldo per fer circular. 'La guerra vista des del mas' planteja que la guerra no es va acabar el 39 i la segona part del llibre, el 'Repertori de passions', la pots llegir com un retrat de la dictadura a través de dues amigues que es van formar en aquella època. Aquell temps encara està per dir. La dictadura va durar tant que queden moltes coses per explicar.

'Les monges i Jane Birkin'

—L'escena del col·legi de monges és molt peculiar. Té Jane Birkin i el seu 'Je t'aime' de fons.

—M'estimo molt aquest capítol, quan les noies posen el 'Je t'aime' de la Birkin i les monges, com que van de modernes i de cançó protesta, és queden allà i aguanten la situació.

—Una imatge ben diferent del col·legi de monges repressor.

—A l'internat de Lleida m'ho vaig passar bé, la veritat. Aquells

dos anys em van eliminar els esquemes anticlericals de bona part de la família, em van protegir després del sectarisme i em van acostar als 'raros', gent que viu als marges. Les escenes que conto ara han viscut en mi intensament al costat d'imatges inexplicades d'una dictadura que sovint volem creure que va ser marcada només per l'antifranquisme. I no, hi ha una memòria sepulcralíssima, i diria que això és en gran part així per no haver volgut assumir dues de les preguntes que obre 'Vine com estàs': quan s'acaba una guerra? I quan una dictadura?

'Continuem vivint en les consignes del vencedor'

—No s'han acabat?

—La dictadura és un tema encara força verge. Hem tocat alguns aspectes de la transició, però pocs. Si algú ho ha fet o ho fa, es diu que parla de la postguerra, però dir-ne postguerra i no dictadura és part d'aquesta censura persistent. En el relat de la guerra continuem vivint en les consignes del vencedor, i això també afecta els anys de la dictadura.

—És molt fort, això que dieu.

—Qui més ho paga més és l'herència llibertària. Això és molt bèstia, és el mateix que em vaig trobar a Berlín amb la caiguda del mur. Quan hi vaig anar, al cap d'un any, a casa d'uns amics esquerranosos no es podia parlar de Rosa Luxemburg i companyia. Per què?, vaig

preguntar-los. I la resposta va ser: perquè van perdre. Caram! És un fet, ha passat a Alemanya i aquí continua passant. Encara ara la CNT, que va ser un sindicat d'una envergadura tremenda, és la gran desconeguda si no és per ser censurada o vilipendiada. Si estiguéssim a Anglaterra hi hauria centenars de llibres editats. Vivim en tradicions polítiques molt dirigides per la idea d'èxit i la seva contratapa, el fracàs. Ara mateix, a Catalunya hi ha set mil organitzacions de gent que procura fer el que pot per ajudar els altres sense que li mani ningú. Si renunciem a certes herències no entendrem gaire què passa ara.

—No és gens fàcil, perdre's de vista a un mateix, diu la narradora.

—El 'Repertori de passions' d'aquest llibre és en bona mesura això, el relat d'esdevenir una persona, que potser vol dir més perdre'ns de vista que pas estar pendents del nostre melic. I tallar tot allò que no convingui.

—I que cada dia provem d'evitar el fracàs.

—Sí... El fracàs personal és molt penalitzat, quan tal vegada és la millor manera de discernir què ens fa el món, què hi fem nosaltres i com va la vida col·lectiva. Sobretot actualment, en aquests anys ferotges.

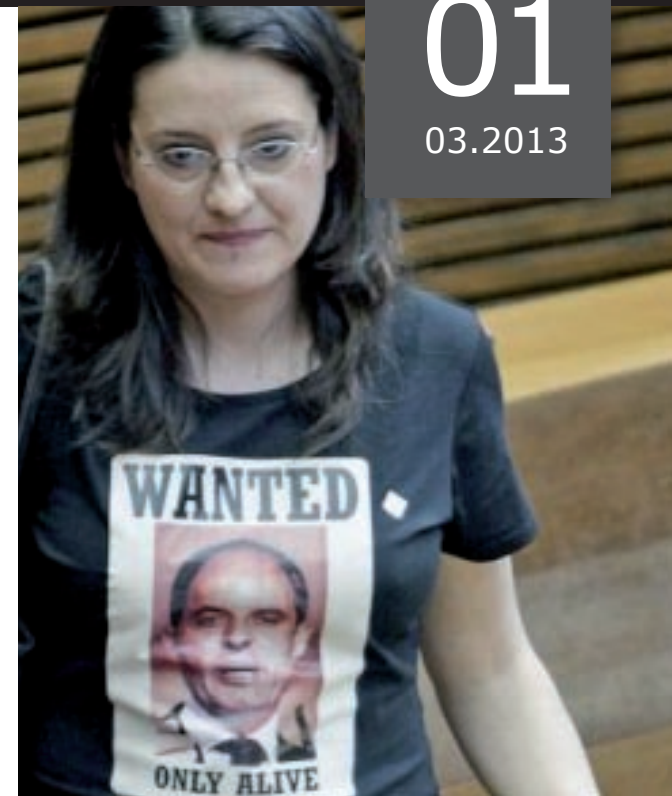
Llegir l'entrevista sencera

Les notícies del mes març

	01	02	03	05	06	08	09	10	11
12	14	15	16	17	18	20	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31			

Mònica Oltra,
disposada a
ser candidata
a presidir la
Generalitat

'El PP no guanyarà les
eleccions, açò ho veig clar', diu

Mas: 'Portar la
declaració al TC
demostra que no
hi ha voluntat de
diàleg'

Diu que aquesta acció
demostra que no hi ha
voluntat de diàleg real

Pere Codonyan: 'El territori quedarà totalment desconnectat'

Entrevista amb el corresponsal de TV3 a Perpinyà, l'endemà de l'anunci de tancament de la delegació

Suïssa aprova en referèndum l'abolició dels salaris abusius

El 67,9% dels suïssos voten perquè els accionistes de les empreses cotitzades puguin vetar les retribucions que s'assignin a si mateixos els directius

La CNN, una setmana a Barcelona

Recull de vídeos de la CNN al Mobile World Congress, on la periodista Kristie Lu Stout també parla de la ciutat i del Barça

Els 'herois indepes', una col·lecció de les perles dialèctiques del

Una iniciativa que transforma en cromos col·leccionables les sortides de to i les frases més agressives contra els catalans

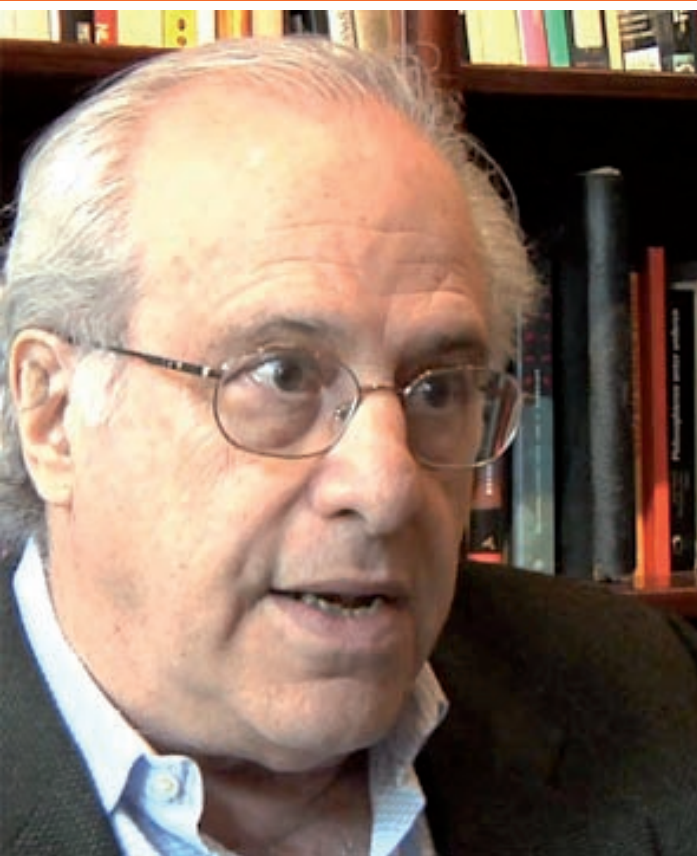
L'estat castiga el fiscal superior de Catalunya per haver defensat la consulta

Torres-Dulce ha anunciat que destituirà Rodríguez Sol, que va dir que 'al poble, cal donar-li la possibilitat d'expressar què vol'

'Hi ha una cacera de bruixes interna, i això és perillós'

El magistrat de l'Audiència de Barcelona Santiago Vidal denuncia que la fiscalia de l'estat censura les veus discrepants

'Faran servir la CIA, els militars i qui faci falta contra la independència de Catalunya'

Andreu Barnils conversa amb l'economista marxista R. Wolff

Miquel Barceló, a la campanya del GOB 'Mallorca Blackout'

L'organització ambiental denuncia a Berlín la política d'agressions territorials

Veneçuela, de dol i blindada després de la mort de Chávez

Les conseqüències de plantar-se contra les exigències del govern espanyol

Entrevista amb Marta Espasa, professora d'economia de la UB

La policia connecta la comptabilitat oculta del PP amb el cas Gürtel

L'Audiència espanyola n'assumeix la investigació

'Necessitem desesperadament sentir que el poder polític és a les mans del poble'

En aquesta entrevista, la monja Teresa Forcades reflexiona sobre el llegat de Chávez

Els 4 fundadors de l'ANC, el primer aniversari i el futur del moviment

Enric Aïnsa, Pere Pugès, Miquel Sellarès i Miquel Strubell conversen sobre l'origen de l'entitat, la trajectòria i el futur

Herrera i Camats anuncien la seva candidatura per copresidir ICV

Ho han anunciat conjuntament durant el consell nacional del partit

L'Espai Mallorca obrirà abans de l'estiu

En un local de l'Ajuntament de Barcelona a la plaça Vicenç Martorell, al mateix barri del Raval

Milers de llaços a tot el país pel català

Més de cinc-centes entitats criden a participar en les concentracions d'Enllaçats per la llengua a les principals ciutats, de Perpinyà a Elx

Clam al carrer contra la corrupció

S'han fet manifestacions a les principals ciutats del país exigint una regeneració democràtica i coherència als polítics

25 de maig del 2014, referèndum d'independència?

És el dia que es faran les eleccions europees i el govern estudia fer-hi coincidir el referèndum d'independència

L'autodeterminació, a 51 grau sud

Els habitants de les illes Falklands, administrades per la Gran Bretanya i reivindicades per l'Argentina, passen per les urnes per decidir el seu estatus polític

Mig any després de la manifestació apareixen els primers símptomes d'impaciència

L'onada sobiranista continua creixent, però no veu clara la via per a reeixir

Els protegits del PP que se salven de l'ERO a RTVV

Rafa Xambó publica un informe amb noms i cognoms de treballadors que s'han beneficiat de l'amiguisme del PP

L'església catòlica opta per un canvi de rumb

El cardenal jesuïta argentí Jorge Mario Bergoglio serà nou papa amb el nom de Francesc I · És conegut per la seva ortodòxia moral, però també per la sensibilitat social

PP i Ciutadans es queden sols al parlament contra el dret de decidir

El consens pel dret de decidir s'eixampla a 104 diputats amb l'aprovació de la moció presentada pel PSC · La CUP fa 'una abstenció incrèdula'

El Parlament de Catalunya, contra Llanos de Luna

Demana al govern espanyol que substitueixi la delegada per l'actitud hostil contra les institucions catalanes

El govern espanyol endureix les condicions de jubilació anticipada

Caldrà haver cotitzat trenta-cinc anys · En el cas de la jubilació parcial, trenta-tres anys

Mas desconvoca la cimera econòmica per les pugnes partidistes

El president ho ha consultat prèviament amb Pere Navarro, impulsor de la idea

El nou Galaxy S4 es pot controlar amb els ulls

Samsung presenta l'esperat Galaxy S4, amb un acte espectacular a Nova York

Vicent Sanchis: 'Encara hi ha gent que ens creiem el país sencer'

Entrevista amb el director del Temps, en ocasió del número mil cinc-cents

L'ANC i Òmnium faran una cadena humana per la independència l'11 de setembre

Ho han anunciat conjuntament durant la segona assemblea general de l'ANC

'L'endemà', d'Isona Passola, entra al 'top 5' mundial dels projectes que més diners han recollit amb micromecenatge

El rescat de Xipre imposa el primer 'corralito' a Europa

L'Eurogrup acorda un rescat de 10.000 milions per a l'illa, amb la participació de l'FMI

Mas ordena als seus consellers obrir 'totes les vies de diàleg possible' amb el govern espanyol

Marca dues línies vermelles: l'estat del benestar i el dret de decidir

Independence in Europe: Secession, Sovereignty and the European Union

Christopher K. Connolly*

TABLE OF CONTENTS

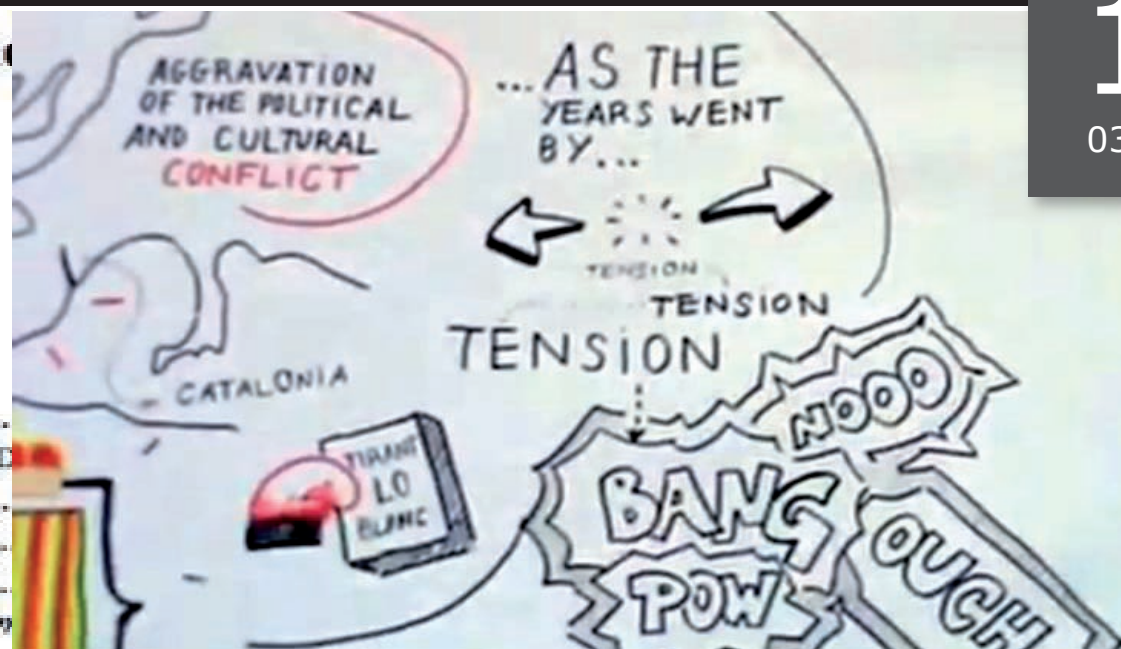
INTRODUCTION	
I. NATIONALISM IN EUROPE'S STATELESS NATIONS: IDENTITY, AUTONOMY, AND ECONOMY	
A. Catalonia: Rising Separatist Sentiment	
B. Scotland: The Road to the Referendum	
C. Flanders: Breaking Up "The Most Successful Failed State of All Time"	

Washington ja té un informe sobre la independència de Catalunya

El professor Christopher K. Connolly considera que la secessió és possible, però caldrà flexibilitat de la UE

Tremosa, Romeva i Perelló, la visió dels eurodiputats sobre la crisi de Xipre

Clamen contra la manca de sentit democràtic

Un grup d'estudiants catalans explica el procés d'independència a l'ONU

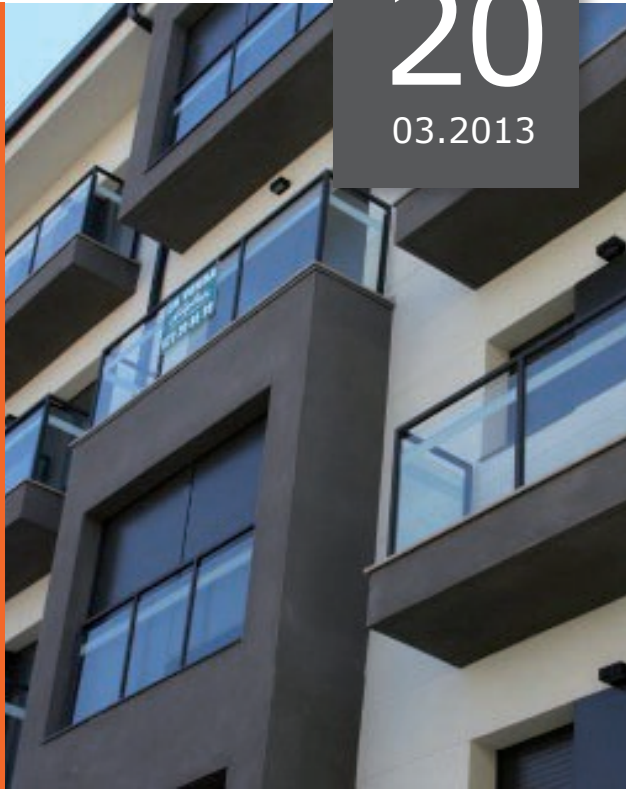
Projecten un vídeo en una trobada internacional amb joves de tot el món

Benet i Jornet,
Premi d'Honor
de les Lletres
Catalanes

Nou cop al sistema hipotecari

El Suprem espanyol declara nul·les les clàusules sòl d'hipoteques en cas de manca de transparència

18 de setembre de 2014, la data del referèndum escocès

L'ha anunciada el primer ministre, Alex Salmond, que ha insistit en la necessitat que Escòcia sigui un país independent

El mal espanyol, explicat en nou idiomes

El Col·lectiu Emma publica un nou article on recorda que 'Espanya conserva molts dels hàbits autoritaris de la dictadura de la qual va sorgir'

Obrint Pas anuncia una aturada indefinida

El Suprem revisarà l'absolució de Francisco Camps

Requejo, Rahola, Cardús, Boix i Germà Bel, al Consell per a la Transició Nacional

El president Mas nomenarà la setmana vinent els quinze membres de l'òrgan

Les preferents de Catalunya Banc perdran un 61% del seu valor

Els titulars de deute subordinat perdran un 40% del valor, i els de deute amb venciment un 15%

Xipre acorda una taxa del 20% als dipòsits de més de 100.000 euros

Afectarà els qui tinguin els estalvis al Banc de Xipre · En les altres entitats, per la mateixa quantitat, la taxa serà del 4%

Els últims dies de l'avi de Joan Pinyol, enterrat al Valle de los Caídos

Pinyol publica al seu bloc de +VilaWeb un text d'homenatge al seu avi, de qui parlava en el documental 'Avi, et trauré d'aquí!'

Allò que no es va veure en l'acte del Col·lectiu Wilson al Cercle

La receptivitat de la gent del Cercle, el mal tràngol de Josep Piqué, el moment de més tensió...

Colau denuncia amenaces de mort després de les acusacions del PP

La receptivitat de la gent del Cercle, el mal tràngol de Josep Piqué, el moment de més tensió...

S'activa a l'Argentina el procés contra els crims del franquisme

Una jutgessa prendrà declaració a víctimes de delictes de lesa humanitat

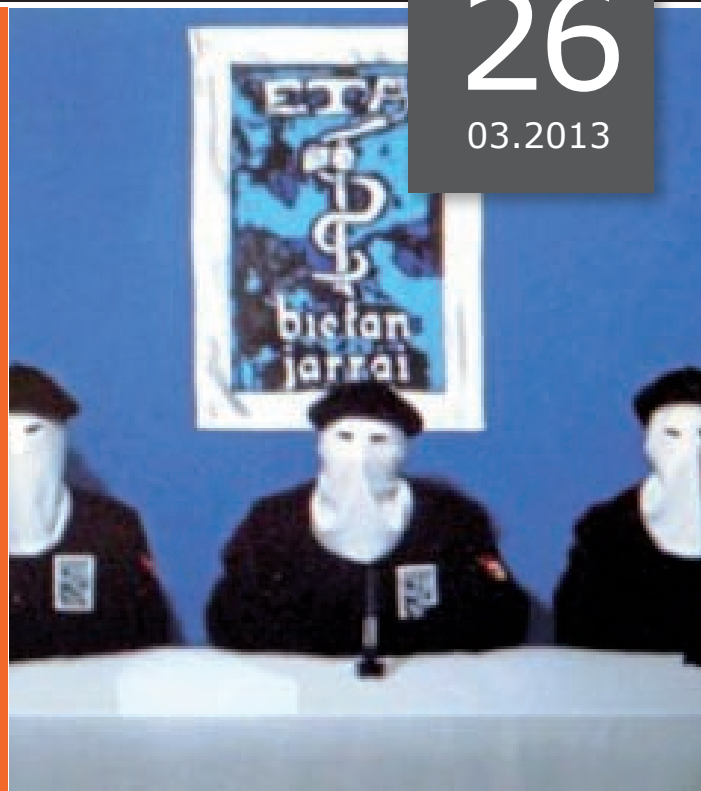
Maó passa a dir-se 'Maó-Mahón'

L'equip de govern va introduir la proposta per la via d'urgència la setmana passada i avui l'aprovarà. És el penúltim tràmit abans no sigui del tot efectiu

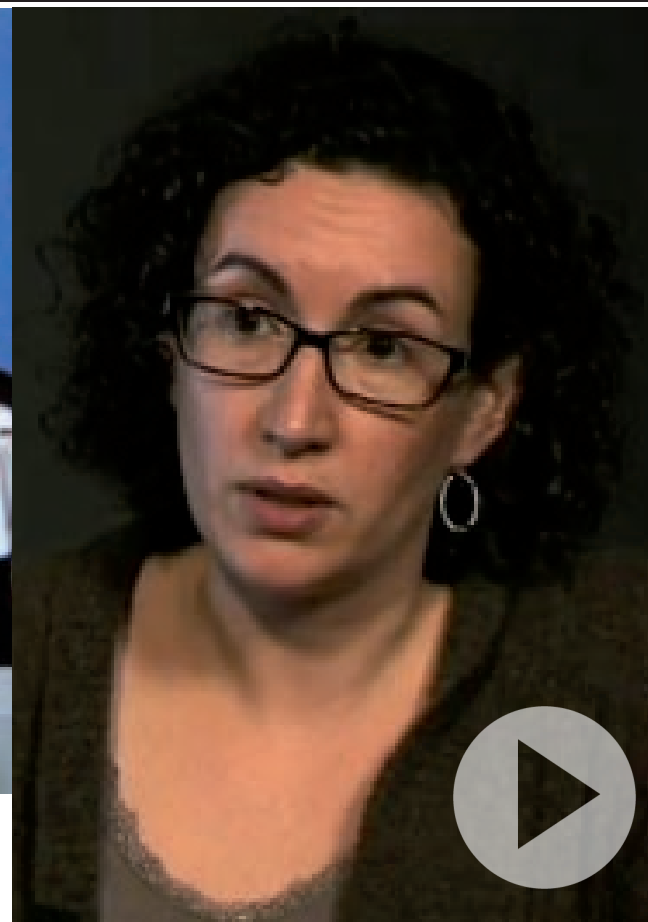
ETA avisa que el trencament de la negociació d'Oslo tindrà 'conseqüències negatives'

L'organització avisa que 'endarrereix i dificulta la resolució' del conflicte

ERC anuncia una pregunta 'clara i concisa' per al referèndum

En una entrevista a VilaWeb, Marta Rovira considera la possibilitat de declaració unilateral d'independència si no hi ha pressupost

Les quitances en dipòsits es podran aplicar en futurs rescats a la UE

Els bancs de Xipre, tancats fins dijous

Mas i Rajoy s'han reunit aquesta setmana a Madrid

Els presidents van coincidir en la necessitat de flexibilitzar el dèficit autonòmic però no pel que fa a la consulta

On caldria focalitzar els esforços de la campanya per la independència?

Marc Belzunces elabora un nou mapa a partir dels vots per secció censal

Dijous

28

03.2013

Divendres

29

03.2013

Xavier Solano: 'A Escòcia guanyarà el sí'

Entrevista a l'assessor
de l'SNP i ex-delegat del
govern a Londres

Xipre aixeca les restriccions de pagament amb targetes però manté mesures de control de capitals

Anastasiadis rebutja del tot sortir de l'euro

Castelló es mobilitza contra l'adoctrinament espanyolista d'un professor de la UJI

El IEC i l'ACV Tirant lo Blanc i
els estudiants demanen que
s'actui

Nova amenaça de Corea del Nord

Kim Jong-un ordena de
preparar els míssils per
atacar les bases dels EUA

La formació del govern italià continua encallada

Bersani reitera la negativa a constituir un govern d'unitat amb Berlusconi · Napolitano obre un període de reflexió

Les fotos de Feijóo amb el narco Marcial Dorado sacsegen la política gallega

El president gallec en donarà explicacions al parlament, tal com li reclama l'oposició

Es mor la rectora de la UIB Montserrat Casas

Era doctora en ciències físiques i havia estat escollida pel rectorat el març de 2007

Els lectors membres de +VilaWeb teniu a la vostra disposició el telèfon de contacte 934 426 439, de nou del matí a dues del migdia, i el correu suport@mesvilaweb.cat a tota hora.

No dubteu a posar-vos en contacte amb nosaltres per qualsevol consulta o suggeriment.

També podeu respondre amb suggeriments al correu que us arriba cada dia amb els temes que la redacció prepara per a l'endemà.